

sosyalist işçi

SAYI: 229

13 Ocak 2005

2.000.000 TL / 2 YTL

KAPİTALİZM ÖLDÜRÜYOR

TSUNAMİ
HİNT Okyanusunda
200.000
kişiyi öldürdü.

ABD IRAK'ta
110.000
kişiyi öldürdü.

Endonezya

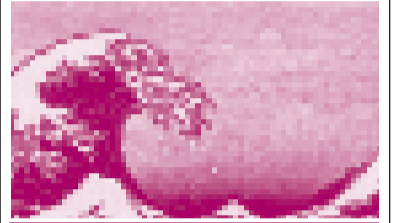

Irak

TSUNAMİ Yaşananlar felaketin sadece doğal değil daha çok kapitalizmin bir ürünü olduğunu ortaya çıkardı. Birleşmiş Milletler'in yaptığı açıklamaya göre, Tsunami ve deprem felaketinin etkilediği bölgelerde ölü sayısının 500 bine çıkması bekleniyor. Bunun en büyük nedeni, yardımların zamanında ulaşmamasından dolayı ortaya çıkan salgın hastalıklar ve açlık. Ayrıca felaket nedeniyle yüzbinlerce binlerce insan evsiz kalmış durumda.

Dünyada önlenbilir hastalıklar yüzünden her gün 20-30 bin çocuk ölüyor. Bu, dünyada her hafta, son yaşanan Tsunami felaketi büyüklüğünde bir felaketin yaşanmakta olduğu anlamına geliyor.

IRAK'ta ise sadece yılbaşından bu yana 150 kişi daha öldü. Hapishanelerde binden fazla kadın ve çocuk var. Okulların üçte birinde su yok, varolanın da kirliliği çocuk ölümlerinin başlıca nedeni.

TSUNAMİ

Aceh'de hem tsunami hem de devlet vuruyor
Sayfa 5

Neden ve nasıl oldu
Sayfa 6

Tsunamiyi daha da yıkıcı yapan nedenler Sayfa 7

Irak

Hangi seçimlerden bahsediyorsunuz? Sayfa 8

Margaret Hasan'ı kim öldürdü? Sayfa 9

AB

AB, Avrupa sermayesinin örgütüdür Sayfa 10 -11

Avrupa'da ırkçılık ve yabancı düşmanlığı:
Sayfa 12

AB'nin militarist hedefleri
Sayfa 13

ABD IRAK'TAN DEFOL

1905 devrimi:
Sayfa 14

Paşadan hesap sorulsun

Ankara, Gölbaşı'ndaki, orduya ait Özel Kuvvetler Tesisleri'nin inşaatını yapan müteahhit Ali Osman Özmen hakkında, basında çıkan yolsuzluk haberleri sonucunda Genelkurmay Askeri Savcılığı tarafından açılan davada, müteahhidin ev alması için emekli Orgeneral Tuncer Kılınç'a 150 bin dolar "borç" verdiği ortaya çıktı. Fakat ne hikmetse, 2002 yılında alınan bu "borç" halen ödenmemiş. Müteahhit ile Orgeneral Tuncer Kılınç ise bu konuda "helalleşmişler", yani müteahhit Ali Osman Sözen 150 bin doları Tuncer Kılınç'a helal etmiş. Yine aynı davada, Gölbaşı'ndaki tesisin 1. ihalesinde %280 ve ikinci ihalesinde %75.60 olan keşif artışını Milli Savunma Bakanlığı'na Tuncer Kılınç'ın onaylatığı ortaya çıktı. Ayrıca, Osman Özmen'in tek işi Özel Kuvvetler Tesisleri inşaatı değildi. Özmen, Marmaris Aksaz Askerî Üs inşaatı, Hava Kuvvetleri alt yapı inşaatı, Yer Altı Kapalı Mühimmat Deposu inşaatı, Askerî Rehabilitasyon Merkezi inşaatı ve Askeri Lojman inşaatı ihalelerini de kazanmıştı.

Ordu ile çok yakın ilişkiler içinde olan Özmen'in evinde yapılan aramada bulunan defterde, "... komutanın terfi etmesi için randevu; ... komutanın görevlendirilmesi için ile görüşülecek" gibi cüm-

leler var. Emekli bir üst düzey komutanın makamında gerçekleşen bir tapu devri de, notlar arasında yer alıyor. Müteahhit Özmen'e ait gözükten 352 binek aracının, sadece 60'a yakınının firma yetkililerince kullanıldığı, 300'e yakın aracın ise, ajandada şifre ile gösterilen asker ve sivil kişilere tahsis edildiği, arabaların vergi, kasko, benzin ve onarım giderlerinin müteahhit firma tarafından karşılandığı bulundu. Böylece, sürekli olarak en güvenilir kurum olduğu anlatılan ordunun da rüşvet ve yolsuzluk pisliğinden muaf olmadığı ortaya çıkmış oldu. Ordu ile iş adamları ve müteahhitler arasındaki ilişkiler bir an önce açıklanmalı, bu pislik temizlenmelidir.

Faşizmi yenebiliriz!

Kendisini merkez sağ olarak tanıtan ve faşist bir tehdit olarak görülmemen MHP, üniversitelerde ırkçı faşist yüzünü tekrar göstermeye başladı. Kasım ayının başından itibaren birçok üniversitede öğrenciler bazı saldırılara maruz kaldılar. Tokat'ta oruç tutmadığı gerekçesiyle bir öğrenci nehre atılırken, Marmara Üniversitesi'nde faşistler satarlarla iş başındaydılar.

Benzer saldırılarla DTCF öğrencileri de karşı karşıya kaldılar. Ramazan ayında yemekhanenin basılmasıyla başlayan olaylar biber gazlı saldırılarla devam etti. Yaşananlar devrimci-faşist çatışması değil, tüm öğrencilere yönelik faşist baskıydı.

Yapılanları teşhir amacıyla tüm öğrencileri kapsayan anti faşist bir kampanya yapıldı. Üç gün süren kampanyanın ana sloganı "ırkım insanlık, vatanım tüm dünya" olarak belirlendi ve bu sloganın basılı olduğu rozetler satıldı. Kampanya süresince asılan afişlerde faşistlerin tüm özgürlüklere düşman olduğu vurgulandı. Hazırlanan duvar gazetesinde, dünya ve Türkiye tarihindeki ırkçı katliamlar resimlerle teşhir edildi. Şiir ve müzik dinletisiyle devam eden kampanya, Şaban İba'nın konuşmacı olduğu "Faşizme neden karşıyız?" isimli panellerle son buldu. Yaklaşık yüz kişinin katıldığı panelde, faşizmle nasıl mücadele edileceği tartışıldı. Faşizmin gerçek yüzünün anlatıldığı kampanyada, bu baskılardan kurtulmanın ancak kitlesel mücadeleyle gerçekleşebileceğinin önemi bir kez daha ortaya çıktı.

Diğer üniversitelerde de benzer kampanyalar örgütleyerek, birleşti mücadeleyle, bu faşist saldırıları yok edebiliriz.

Sağ-sol çatışmıyor, faşistler saldırıyor, öğrenciler direniyor!

DTCF Sosyalist işçi okurları

CHP nereye gidiyor?

Gazeteler günlerdir CHP içinde dönen dolaplar, Deniz Baykal ve Mustafa Sarıgül arasındaki söz düelloları, bu ikisinin arasında kalanların üçüncü bir isim arayışları, rüşvet iddiaları, ile ilgili haberlerle çalkalanıyor. Ve bir oldu bitti havası içinde CHP 29 Ocak'ta Olağanüstü Kurultaya gidiyor.

Baykal ile Sarıgül arasında ise aslında hiç bir politik fark yok. Kavga düzeyi o kadar düşük ki, ikisi arasındaki tartışmalar kimin kimin ayağını kaydırmaya çalıştığından öteye gitmiyor. Ne Avrupa Birliği, ne SSK hastanelerinin kaşla göz arasında Sağlık Bakanlığı'na devredilmesi, ne de asgari ücret vb. konularda tartışılan hiçbir şey yok. Üstelik parti içinden tartışmaların bu yöne çekilmesi gerektiğine dair dikkate değer bir basınç da yok. Geçen

hafta Hurşit Güneş'in, 'partiyi daha sola çekmek için' adaylığını açıklaması yok denince kadar küçük bir yankı buldu.

Bu gelişmeler, AKP'nin reformcu gibi görüldüğü bir dönemde CHP'nin sosyal demokrasi ve sol politikalarla artık bir ilgisinin kalmadığını gösteriyor.

Ancak bu ülkede insanlar, hala daha fazla demokrasi, daha insanca ve adaletli bir yaşam istemeye devam ediyorlar. Şu anda önerilerinde bir alternatif olmadığı için bu konudaki umutlarını Avrupa Birliği'ne bağlamış durumdadır. Bu nedenle, halkın demokrasi ve daha adil bir yaşam taleplerini kucaklayacak, onun gözünde görünür, somut bir alternatif olacak yeni bir odak ihtiyacının karşılanması giderek daha acil bir görev olarak önümüzde duruyor.

Mardin-Kızıltepe

Katiller hala serbest

Mardin Kızıltepe'de 31 yaşındaki Ahmet Kaymaz ile oğlu 12 yaşındaki Uğur Kaymaz'ın uğradığı yargısız infazından açılan davada, dört polis memuru 'kaçma ihtimalinin bulunmaması' nedeniyle serbest bırakıldı. Bilindiği gibi Meclis'in oluşturduğu araştırma komisyonu Kızıltepe'de yaşanan olayın bir yargısız infaz olduğu yolunda kanıtlara ulaşılmış ve kamuoyuna bu kanıtlarla ilgili açıklamada bulunmuştu. Açılan davada sanık polis memurları için beşer yıl hapis isteniyor.

Davada sanıkların serbet

kalmasından daha sansasyonel bir durumu hazırlanan iddianame yarattı. Neredeyse sanıkların savunma niteliğinde bir iddianamenin, Mardin Emniyet Müdürlüğü'nün yürüttüğü delil toplama çalışmasının sonucunda oluşturulması nedeniyle taraflı ve hukuka aykırı olduğu söyleniyor. Konuyla ilgili açıklama yapan Diyarbakır Barosu Başkanvekili avukat Tahir Elçi şöyle diyor: "Doğru olmayan sahte deliller düzenlenmiş olabileceği şeklinde şüphelerimiz var."

Bu arada savcılık, olay sırasında silah kullan-

madığı belirlenen altı polis ile Emniyet Müdür Yardımcısı Kemal Dönmez hakkında takipsizlik kararı verdi. Ayrıca, emniyetin avukatları, polislerin can güvenliği gerekçesiyle davanın başka bir ile alınması için girişimlerde bulunuyor.

Davanın kamuoyunun gündeminden düşürülmesi için harcanan çabalara rağmen konuyla ilgili kamuoyu duyarlılığı giderek artıyor. Kaymaz ailesine destek için Mardin Barosu'ndan 25 avukat davaya katılacak. Mardin'de konuyla ilgili eylemler de devam ediyor.

Türkiye'de ırkçılık var mı?

Türkiye'de "Türkiye'de ırkçılık yoktur" biçiminde yaygın bir inanç var. Böyle düşünenler ırkçılık olmasının köklerini Osmanlıya dayandırmaya çalışmaktadırlar. Son olarak DSP eski başkanı Bülent Ecevit ODTÜ'de verdiği bir konferansta bu inancı tekrarlayarak "Avrupa'da ırkçı olmayan tek ülke Türkiye'dir" dedi.

Ecevit'in bu iddiası koca bir yalandan başka bir şey değil. Osmanlı döneminde ırkçılık olmadığı iddiası da aynı şekilde koca bir yalan. Bütün Hristiyan azınlıkların çeşitli yurttaşlık haklarının kısıtlı olması Osmanlı'da ırkçılık olmadığı iddiasını çürütmektedir.

Bugün ise kısaca Kürtlere, Ermenilere, Rumlara ve Yahudilere karşı geliştirilen ırkçılık, siyah derili insanlara zenci denmesi, "Arap gibi" terimi ve benzerleri hep ırkçılığın çeşitli görüntüleridir.

İrkçılığın bir başka biçimi ise Türklüğün yüceltiliştir. Bilindiği gibi ırkçılık bir ulusun yüceltilmesi ve aynı zamanda diğer bütün ulusların küçümsemesidir. Türklüğün yüceltilmesi doğal olarak bütün diğer ulusların küçültülmesine dayanmaktadır.

Asgari ücret net 350 milyon

Beş milyonu aşkın işçiyi ilgilendiren asgari ücret, net 350 milyon lira olarak belirlendi. Ayrıca ikinci altı ayda zam yapılmayacak. Asgari ücret 16 yaşından büyük işçiler için brüt 488 milyon 700 bin lira, net 350 milyon 153 bin lira olacak.

Türk-İş tarafından yapılan araştırmaya göre ise, 2004 yılı Aralık ayında aylık sınırı 513 milyon 931 liraya, yoksulluk sınırı ise 1 milyar 562 milyon 101 bin liraya yükseldi.

Türkiye'de asgari ücret ile çalışan işçi sayısı 5 milyon üzerinde.

Hükümet asgari ücrete %10 zam yaparak enflasyon oranında zam yaptığını iddia ediyor, ancak bu doğru değil, İstanbul Ticaret Odası'nın yaptığı açıklamaya göre 2004 yılı enflasyon oranı %10.6'dır. Dolayısıyla çalışanlar açısından gerçek bir kayıp söz konusudur.

Ayrıca 150.5 katrilyon liralık 2004 bütçesinin 66 katrilyon lirası faize, 5.2 katrilyon lirası silahlanmaya gitti. Milli Savunma Bakanlığı ve Jandarma Genel Komutanlığı'nın bütçe içindeki payı ise %8.7'dir. Dolayısıyla hükümet, bütçenin %47.3'ünü rantiyeye ve silahlanmaya, %8.7'sini güvenlik harcamalarına ayırıp, asgari ücret ile yaşamak zorunda olan 5 milyon işçiyi aylık sınırının altında yaşamaya mahkum ediyor.

GÜNDEM eşcinsellik

5 Şubat Cumartesi

Sapkın kim, Sapkın olmalı mı? Deniz Deniz, Esmeray, Deniz Yıldız - 14:30
Sinemada eşcinsellik Barış Pirhasan, Serdar Soydan - 16:15
Başka bir dünya mümkün Erdal (lambda), Bülent Somay - 18:00

KARAKEDI

Büyükparmakkapı Sk. No:8 Kat:4
0536 335 10 19 - 0212 244 39 05

BAŞYAZI

Tartışılan reform mu, devrim mi sorunudur

Protesto mu, kazanmak için mücadele mi?

Önümüzde bir dizi mücadele var. Sağlığın özelleştirilmesi bunlardan birisi. Emek hareketi bu mücadelede eksik davrandı.

Uzunca bir süredir emek hareketi kazanmak için değil, protesto etmek, kınamak için harekete geçiyor. İkisi arasında dağlar kadar fark var.

Kazanmak için harekete geçenler önce tartışırlar. Tartışmayı bütün topluma yaymaya çalışırlar.

Emek hareketinin tartışması bildiri dağıtımı ile, yüzlerce, binlerce toplantı yaparak olur.

SSK'ların Sağlık Bakanlığına devredilmesi öncelikle milyonlarca ve milyonlarca bildiri ile halka anlatılmalıydı. Yüzbinlerce afiş ile AKP hükümetinin planı teşhir edilmeliydi. Çok somut malzemeler halka ulaştırılmalıydı.

Her mahallede, her işyerinde, her okulda, kentte, kasabada toplantılar yapılmalıydı. Yani binlerce, onbinlerce toplantı yapılmalıydı.

Bütün bunlardan sonra tasarı ortaya çıktığında ya da meclise geldiğinde bütün o anlatılanlara dayanarak harekete geçmek gerekirdi.

İşte o vakit yüzbinler harekete geçmiş olurdu.

Oysa emek hareketini oluşturan örgütlenmeler bunlardan hemen hiçbirini yapmadan, sadece gösteri düzenleyerek taslağa karşı çıktılar, çıkıyorlar. Böyle olunca da gösteriler cılız, çok cılız oluyor. İşte, kazanmak yerine protesto etmek bu.

Emek hareketinin en önemli örgütü KESK. KESK, bugün çeşitli yönlerden saldırı altında. Kamu Personel Yasası, Eğitim-Sen'in kapatılmak istenmesi son derece önemli adımlar.

AKP hükümeti bu alanlarda durdurulmazsa KESK biter. KESK'in bitmesi emek hareketinin çok ama çok ağır bir darbe alması demektir.

Bu aşamada keskin solculuğa gerek yok. Keskin sirke küpüne zarar verir. Eldeki küp zaten çok yıpranmış durumda.

Şimdi, hiç değilse şimdi kazanmak için harekete geçmek gerekir.

Eğitim-Sen'in kapatılması için açılan davayı tersine çevirmek mümkün. KESK AKP hükümetini eğitimi özelleştirdiği için yargılayabilir.

Kapsamlı bir biçimde eğitimin nasıl özelleştirildiği anlatılabilir. SES, sağlığın nasıl özelleştirildiğini anlatabilir. Tüm Haber Sen posta hizmetlerinin nasıl özelleştirildiğini anlatabilir. Bütün bu sendikalar, bu özelleştirmelerin sonuçlarını, halka etkilerini anlatabilirler.

Bu yapılamadan Eğitim-Sen'i, KESK'i savunmak mümkün değil.

Oysa kazanabiliriz. Yeter ki halka güvenelim, yeter ki kazanmak için mücadele edelim.

Doğan TARKAN

Hareket daima önündeki sorunları çözümlerle yürümek zorunda. Bugün uluslararası çapta hareketin önündeki temel sorun savaş karşıtı hareketin durumu.

Kimilerine göre hareket gerilemekte. Bunu söyleyenler 15 Şubat ile günümüzün koşullarını karşılaştırıyorlar. 15 Şubat'ta bütün dünya çapında yüzlerce kentte milyonlarca insan "biz bu savaşı durdurabiliriz" inancıyla sokağa çıkmıştı.

Savaş karşıtı hareketin muazzam gücü ve yaygınlığında kuşkusuz ki bu inancın büyük payı vardı.

ABD'nin ve İngiltere'nin savaş gerekçesi olarak öne sürdükleri o denli zayıf iddialardı ki, insanlığın çoğunluğu savaşı durdurabileceğine, Bush ve çetesinin yüzüstü Irak'a saldırmaya-çağına inanıyordu.

O günlerde 7 yaşındaki çocuklar bile savaşın asıl nedeninin Amerika'nın dünya hegemonyasını kurmak istemesi olduğunu biliyor ve petrol için savaşla-çağını söyleyebiliyordu.

Bombardımanın başladığı gün gene milyonlarca insan sokaklardaydı. Öfke ve üzüntü ile. Çaresizce. O denli güçlü bir inançla yapılan eylemlere rağmen Bush ve çetesi gene de saldırmıştı.

Sonra savaş kısa sürdü. ABD Irak ordusunu kolayca ezdi. Hatta denebilir ki bir iki istisna dışında Irak ordusu direnmedi ve çözüldü.

Savaş karşıtları açısından biraz umutsuz bir manzara vardı ortada.

Hareketi nasıl inşa ettik?

Hareketin "biz bu savaşı durdurabiliriz" noktasına gelmesi kolay olmadı. Uzun tartışmalar yaşandı. Hareketin büyükçe bir kısmı savaş karşısında ikircikli bir tutuma sahipti. Bush'a karşı diğer alternatifin Saddam olması, Saddam'ın elki kanlı bir diktatör olması durumu karıştıyordu.

Nitekim daha önceki Körfez savaşlarında, daha sonra hareketi oluşturan güçlerin önemli bir kısmı tarafsız davranmaya çalıştı. Bir kısmı ise ABD saldırısına karşı çıktı ama her iki lafın birinde Saddam'a da karşı olduğunu tekrarlama ihtiyacı duydu.

Bu nedenlerle ilk Körfez savaşlarında güçlü bir savaş karşıtı hareket oluşamadı.

Kimileri işi iyice ileri götürerek İkinci Dünya Savaşı'nda Almanya'yı bombalayan ve örneğin Dresden'de onbinlerce sivil öldüren Müttefik güçlerinin bom-

barlarının Almanya'ya özgürlük getirdiğini, Körfez Savaşı'nda da ABD uçaklarının Kuveyt'e ve Irak'a özgürlük götürdüğünü dahi ileri sürdüler.

Hareket içindeki ikircikli tutum yenildiği anda hareket büyük bir sıçrama yaşadı.

İşte 15 Şubat'ı yaratan tartışma buydu.

Yeni tartışma

Şimdi ise hareketin küçüldüğü iddiasının yanında süren belli başlı iki tartışma var.

Bunlardan birincisi hareketin niteliği üzerine.

Irak direnişi içinde politik islam oldukça güçlü. Bu kimilerini rahatsız ediyor. Aynı güçler savaş öncesinde de politik İslam ile diğer savaş karşıtlarının yan yana olmasından rahatsızlardı.

Bu kaba laikler örneğin Fransa'da da hicaba karşı çıkanlardı.

Onlarla uzun uzun tartışmak zorundayız. Onların etkilediği kesimleri yeniden ve yeniden kazanmak zorundayız.

İkinci tartışma ise savaş karşıtlığının yetersizliği üzerine. Bu iddiayı ileri sürenler sosyal haklar için kampanyanın bugün savaş karşıtlığından daha önemli olduğunu ileri sürüyorlar. Savaşa karşı hareketin gerilediği iddiası da bu fikre güç katmak için kullanılıyor.

Herşeyden önce sosyal haklar için kampanya elbette önemli. Ancak sosyal haklar için kampanyayı savaşa bağlamak gerekli. Çünkü bugün dünyadaki başat mücadele savaşa karşı sürüyor.

Reformlar ve devrim

Aslında bu tartışma derine indirildiğinde ortaya reform mu, devrim mi tartışması çıkar.

Bugün savaşa karşı mücadeleyi küçümseyenler sosyal haklar mücadelesi derken reformları savunmaktadırlar.

Devrimciler reform mü adelelerinin en önünde yer alırlar. Reformlar için mücadeleyi küçümsemezler ama reform mücadelesini devrime bağlarlar.

Bugün çeşitli reformlar için mücadele etmek gerekir. Ya da neoliberal saldırılara karşı direnci örgütlemek gerekir. Ancak kimilerinin deyişi ile bu mücadeleler iktidar perspektifine sahip değildir.

Bugün Irak Direnişi kaybederse dünyanın her yerinde reformlar için ya da neoliberal saldırılara karşı verilen mücadelelerin hiçbir kazanma şansı yoktur. Oysa, Irak Direnişi'nin kazanması ve ABD emperyalizminin yenilerek

Irak'ı terk etmesi son derece önemlidir.

Vietnam yenilgisi ABD için son derece ağır sonuçlar yaratmıştır. Ancak dünya o zamanlar iki bloğa sahipti ve ABD Doğu Bloku'na karşı Vietnam yenilgisinden sonra da liderliğini devam ettirebildi. Kendi bloğu içinde iktidar mücadelesi verebilecek güçler yoktu.

Oysa bugün dünya çok merkezlidir. Dünyanın askeri ve politik olarak en büyük gücünün Irak'ta askeri ve politik olarak yenilmesi yepyeni koşullar yaratacaktır.

Bu yeni olasılıklardan birisi de devrimdir.

İşte bu nedenle ABD'nin Irak'ta yenilmesi bütünüyle siyasal iktidar perspektifine sahip bir stratejidir ve günümüzdeki tek devrimci stratejidir.

19 Mart'ın inşası

Şimdi en önemli görev 19 Mart gösterisidir.

19 Mart, Irak'ın işgalinin ikinci yıldönümüdür. Direniş o günden bugüne defalarca büyümüştür. Bugün ABD yetkililerine göre Direniş'in saflarında 200 bin kişi örgütlüdür. Gene ABD yetkililerine göre Direniş'in desteği son derece güçlüdür.

Direniş'in kazanma olasılığı büyüktür. Irak halkı dişi ile tırnağı ile direnmektedir. Onların en büyük ihtiyacı uluslararası desteklerdir. Özellikle de ABD'den desteğe ihtiyaçları var. ABD halkı işgale karşı çıktıkça, askerler geri dönsün dedikçe Direniş'in kazanma olasılığı artmaktadır. ABD'deki savaş karşıtı hareketin de uluslararası desteğe ihtiyacı var.

19 Mart gösterisi ABD'deki savaş karşıtı hareketin önerisidir. Londra'da toplanan Sosyal Forum, 19 Mart'ı uluslararası gösteri günü olarak kabul ve ilan etti. Haydarabad'da toplanan savş karşıtları aynı öneriyi onayladılar.

Türkiye'de ise Küresel BAK 19 Mart'ta gösteri yapmayı kabul etti. Kitle örgütleri bu öneriyi kabul ettiler.

Şimdi en güçlü gösteriyi örgütlemek için kolları sıvamak ve gösteriyi inşa etmek zorundayız.

Toplumun büyük çoğunluğu savaşa karşıdır. Kime "işgale karşı birşey yap" dense destek gelmekte. Öyleyse mümkün olan en çok sayıda insana ulaşarak 19 Mart'a çağırarak, 19 Mart'ın inşası için harekete geçirmek zorundayız.

DSİP bütün güçleri ile 19 Mart'ı örgütlemek için çalışmakta. Ama daha fazlasını yapmamız mümkün.

TSUNAMI ve DEPREM MAĞDURLARIYLA

- dayanışma etkinliği -

KÜRESEL BAK - BARIŞAROCK İNİSİYATİFİ ÇAĞRISI İLE

Moğollar - Bulutsuzluk Özlemi - Zardan Adam - İhtiyaç Molası...

30 Ocak Pazar Saat : 12:00 - 24:00

Yeni Melek Gösteri Merkezi

Özelleştirmede ilk adım

SSK hastaneleri Sağlık Bakanlığı'na devredildi

Türkiye, 26 Mart 1995'de Dünya Ticaret Örgütü'ne üye olduğunda, Hizmet Ticareti Genel Anlaşması'nı (GATS) imzaladı. Bu anlaşma ile kamu hizmetlerini özelleştirme ve uluslar arası pazara açma yükümlülüğünü resmen kabul etmiş oldu.

Ayrıca bu düzenlemeler 15 Temmuz 2004 tarihli IMF niyet mektubunda da şu sözlerle yer alıyor: "Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, sosyal güvenlik reformlarını analiz eden bir çerçeve geliştirmiştir...Sağlık sigortası alanında, ortaya çıkabilecek ek harcamaların telafi edici tedbirlerle karşılanması suretiyle, aşamalı olarak genel sağlık sigortasına geçilmesi planlanmaktadır."

Dolayısıyla, bu kanun halkın ihtiyaç ve isteklerine göre değil, küresel sermayenin ihtiyaçlarına göre hazırlanmıştır.

AKP'nin gerekçeleri ve gerçekler

Hükümet SSK hastanelerini, sağlık hizmetlerini tek elde toplamak için Sağlık Bakanlığı'na devrettiğini iddia ediyor. Fakat bu doğru değil, çünkü Sağlık Bakanlığı'na bağlı hastane ve kuruluşlar kısa bir süre sonra il özel idareleri ve belediyelere, ardından özel işletmelere devredilecek. Böylece, şu anda sağlık hizmeti 3-5 başlı iken o zaman 200- 300 başlı olacak. Ayrıca, eğer sağlık hizmetleri tek elde toplanmak isteniyorsa neden Türkiye Büyük Millet Meclisi, Cumhurbaşkanlığı, yüksek mahkemeler, Türk Silahlı Kuvvetleri, mahalli idareler ve vakıflara ait sağlık birimleri hariç tutuluyor?

Sağlık Bakanı Recep Akdağ ikinci gerekçe olarak, SSK kuruluşlarının verimsiz çalışmasını gösteriyor. Fakat bu da doğru değil. Sağlık Bakanlığı'nda bir hekime 767 kişi, bir sağlık personeline ise 214 kişi düşerken düşerken, SSK'da bu rakamlar 3300 ve 1335. Dolayısıyla, SSK hastaneleri Sağlık Bakanlığı hastanelerinden en az iki kat daha verimli çalışıyor.

6 Ocak Perşembe günü mecliste yapılan oylama sonucunda SSK hastaneleri Sağlık Bakanlığı'na devredildi. AKP'nin "reform" adı altında sunduğu Sosyal Güvenlik Reformu'nun bir parçası olan bu yasa ile sağlık hizmetlerinin özelleştirilmesinin ilk adımı atılmış oldu.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Murat Başeskioglu "Sosyal Güvenlik Sistemi'nde Reform" kitapçığına yazdığı önsözde şöyle diyor: "...Geleceğe ilişkin tahminler, sosyal güvenlik kurumlarımızın açıklarının daha da artacağını gösteriyor. Bir başka ifadeyle sosyal güvenlik sistemimizin mevcut yapısı, ülke ekonomisinin geleceğini ve toplumsal barışı tehdit etmektedir." Sosyal Güvenlik kurumlarının açığı, 1993'de Gayri Safi Milli Hasıla'nın %0.5'ini ve 2003 yılında %4.5'ini oluşturuyordu. Bu Türkiye bütçesinin %11'ine denk geliyor.

Fakat bunlar, prim tahsilatı yapılamadığı için oluşan açıklardır.

2003 yılında SSK 3.1 katrilyon lira açık verirken, SSK'nın özel sektör ve kamuya ait kurumlarından toplam 5.6 katrilyon prim, gecikme zammı ve sosyal yardım zammı alacağı bulunmaktadır. Kamu kurum ve kuruluşlarının SSK'ya 2 katrilyon 11 trilyon 530 milyar, özel sektör kuruluşlarının ise 3 katrilyon 607 trilyon 947 milyar lira borcu bulunmaktadır.

Sosyal güvenlik "reformu" neler getiriyor?

Yeni sistem ile birlikte SSK, BAĞ-KUR ve Emekli Sandığı kalkıyor, bunların yerine Sosyal Koruma Kurumu oluşturuluyor, Genel Sağlık Sigortası Sistemi'ne geçiliyor.

Genel Sağlık Sigortası kapsamında olan bir sigortalı kendisi ve ailesi için %12.5 oranında prim ödemek zorunda. Sigortalının bakmakla yükümlü olduğu anne ve babası sigortalı üzerinden bakılamayacak. Ayrıca, bekar ve boşanmış kadınlar için bakım hakkı 25 yaş ile sınırlandırılıyor. Devletin sorumluluğunda olan koruyucu sağlık

hizmetleri için artık "prim" ödenecek.

Her bir muayene ve devamında yapılacak tedavi tutarının %50'sine kadar net asgari ücret tutarını aşmayacak miktarda sigortalıdan ayrıca katılım payı alınacak. Bu uygulama, düşük gelirli sigortalıların, sağlık yardımından neredeyse hiç yararlanamaması anlamına geliyor. Sigortalıdan ayrıca %0.5 oranında iş kazası ve meslek hastalığı primi kesilecek.

Şu anda bir işçi, bir yıl içerisinde 120 gün prim ödemişse, işten çıkarıldıktan sonra 6 ay boyunca sağlık hizmetlerinden yararlanabilirken, yeni düzenlemeye göre

işçinin sigortadan yararlanma hakkı işten çıkarılır çıkarılmaz sona eriyor.

Emeklilik için prim ödeme gün sayısı 7 binden 9 bine yani 25 yıla, asgari ücretin 6.5 katı olan prim ise, 7 katına çıkarılıyor.

Ayrıca sağlık hizmetleri, özel sağlık sigortalılarında olduğu gibi asgari teminat paketi ile sınırlı olacak. Bu paket içinde yer almayan hastalıklar için sigortalı ek prim ödemek zorunda kalacak.

Sigortalı her hizmet için cepten bir miktar para ödeyecek. Örneğin, bir tedavinin masrafı 10 milyar tutuyorsa, bunun %10'unu yani 1 milyarını sigortalı kendisi ödeyecek. Bugün, ayakta tedavilerde emekliler %10, aktif sigortalılar %20 öderken, yatarak tedavilerde ve ameliyatlarda hiç para ödenmiyor.

Sağlık hizmetini bugün kendisi üreten SSK, bundan sonra eczane, laboratuvar, görüntüleme merkezi gibi hizmetleri piyasadan satın alacak.

Bugüne kadar ilaç vs. gibi sağlık hizmetlerini kendisi karşılayan SSK, bundan sonra bu hizmetleri de piyasadan satın alacak.

Özelleştirmeye hayır

Sağlık hizmeti bir kamu hizmetidir ve devlet tarafından verilmelidir. Devletin sadece iç borca bir yılda %140 faiz ödediği düşünüldüğünde, devletin bunu yapabilmesi için gereken kaynağın olduğu da görülebilir. Koruyucu sağlık hizmetlerine öncelik verilmeli, bütçeden sağlığa yeterince pay ayrılmalıdır.

Kazanabilirdik...

SSK Hastaneleri 6 Ocak Perşembe günü, Meclis Genel Kurulu'nda yapılan oylama sonucunda Sağlık Bakanlığı'na devredildi. Sağlık hizmetlerinin özelleştirilmesinin ilk adımı olan bu uygulamanın ardından **Emek Platformu** başta Ankara, İstanbul ve İzmir olmak üzere tüm Türkiye'de sokaklara çıktı. Ardından, 29 Ocak'tan itibaren 'halkı SSK'ların Sağlık Bakanlığı'na devredilmesi konusunda halkı aydınlatmak' için bölge toplantıları yapmaya, ve 19

Şubat'ta da 'İktidar Genel Uyarı Eylemi' yapmaya karar verdi.

Bütün bunlar tabii ki yapılması gereken etkinlikler ve eylemlerdir. **Ancak yasa çıktıktan sonra değil, yasa çıkmadan önce yapılması gereken eylemlerdir.**

SSK hastanelerinin sağlık bakanlığına devredilmesi ilk defa 2004 Eylül ayında gündeme geldi. Eğer Emek Platformu'nun bahsettiği bölge toplantıları, halkı bilgilendirme çalışmaları o günden başlayarak yapılmış

olsaydı, yani geniş çaplı, yasayı durdurmayı amaçlayan, bu nedenle de kitleleri sokağa dökmeyi önüne hedef olarak koyan bir kampanya yapılsaydı bu yasa meclisten hiç geçemeyebilirdi. Şu anda ise yapılan çıkmış olan bir yasaya karşı tepki göstermektedir.

Fakat bu deneyimden ders çıkarabilir, ve önümüzdeki günlerde karşılaştığımız bir dizi başka saldırıya karşı kazanmayı hedefleyen bir mücadele yöntemi belirleyebiliriz.

62. 132. 251 kişi sosyal güvenlik kapsamında

SSK, 1945 yılında 4792 sayılı yasa ile "İşçi Sigortası Kurumu" adıyla kuruldu. Bugün ise, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na bağlı, özel hukuk hükümlerine tabi, mali ve idari bakımdan özerk ve tüzel bir kurumdur.

SSK, Türkiye nüfusunun %50'sine, 54.446 sağlık personeli, 95 hizmet, 22 bölge, 7 eğitim, 11 özel dal hastanesi, 10 doğum evi, **33. 963 yatakla** yataklı sağlık hizmeti, 425 dis-

panser ve sağlık istasyonu ile ayakta sağlık hizmeti sunuyor. SSK, hastalık, iş kazası, meslek hastalığı, analık, sakatlık, ölüm ve aile ödenekleri alanlarında sigorta hizmetleri sunuyor.

Türkiye nüfusunun %50'si (35. 296. 680 kişi) **SSK**, %15'i (10. 656. 669 kişi) **Emekli Sandığı**, %22.5'i (15. 883. 249 kişi) **Bağ-Kur** kapsamında olmak üzere nüfusun %87.5'i (62. 132. 251 kişi) sosyal güvenlik kapsamındadır.

İnsan yapısı bir felaket

F. ALOĞLU

Hint okyanusunu çevreleyen ülkeler Endonezya'nın Sumatra adasının yanında gerçekleşen bir depremin yarattığı dev dalgalar tarafından yutuldu.

Bölgedeki sayısız köy ve kent yok oldu. Kıyıda kilometrelerce içerisine kadar her taraf deniz suyuyla kaplandı.

Tsunami felaketi insanlığın son zamanlarda karşılaştığı en büyük doğal felaketlerden birisiydi.

Tsunaminin dalgaları 150 ila 200 bin arasında insanı yuttu. Tam rakam herhalde hiçbir zaman bilinmeyecek.

Ölenlerin yanı sıra milyonlarca insan evsiz kaldı. Bu insanlar sadece evlerini değil iş yerlerini, okullarını, hastanelerini, her şeylerini yitirdiler. Felaket bazı bölgelerde tarifi mümkünsüz bir yıkım yarattı.

Ne var ki bütün bu yıkımın nedeni sadece doğal afet değil. Ondandır daha önce gelen neden kapitalizmin kâr isteği.

Bölgede uzun süredir bir tsunami olasılığından bahsediliyordu. Buna rağmen tsunamiye karşı bir erken uyarı sistemi kurulmadı. Oysa şimdi harcanması gereken milyarlarla karşılaştırıldığında çok küçük olan bir harcamayla bir erken uyarı sistemi kurulabilirdi ve bu muazzam can kaybı büyük ölçüde engellenebilirdi.

Nitekim bölgenin en gelişkin ülkelerinden Tayland'ın erken uyarı sistemi vardı. Bu sistem tsunaminin geldiğini tesbit etti ama turizm endüstrisini, turistleri rahatsız etmemek için uyarı yapmadı. Sonuçta, aralarında binlerce turist de olmak üzere 10 binlerce insan Tayland'da öldü.

Bölge genel olarak yoksul. Ama örneğin Tayland çok da yoksul değil. Hızla gelişen, sanayileşen bir ülke. Ne var ki Tayland'ın en büyük yatırımını ordusuna gidiyor.

Hindistan bugün dünyanın en önde gelen ülkelerinden birisi. Nükleer silahlara sahip. Ama bu Tsunami'nin vurduğu bölgelerdeki halk en yoksul koşullarda yaşamakta.

Her şeye rağmen Tayland daha gelişkin olduğu için bu ülkede zarar daha az.

Bölgede çeşitli ülkelerde bağımsızlık savaşları var. Bunların en eski ve en etkin olanı Sri Lanka'daki Tamil Kaplanları'nın ayaklanması. Sri Lanka'da en ağır hasar Tamil kaplanlarının kontrolündeki bölgede yaşandı. Tamil hükümeti bu bölgeye yardım göndermiyor ve hatta Sri Lanka'yı ziyaret eden BM Genel Sekreteri bölgeye gitmek istediğinde izin vermedi.

Endonezya'nın Sumatra adasının en kuzeyindeki Ache adlı bölgede de kayıplar çok ağır. 100 binin üzerinde insan bu bölgede öldü. Ache'de de uzun süredir bir bağımsızlık savaşı var. Tsunamiden hemen sonra Endonezya ordusu yardım götürme bahanesi ile felaketzedeler arasında askeri operasyonlar yapıyor.

Tayland'ın en kötü darbe yiyen bölgesinde de üç müslüman eyalet özerklik istiyor. Buraya çevreden giden Tayland yardım ekipleri bölge insanları ile konuşmıyorlar. Çünkü dilleri farklı.

Ya Türkiye?

Türkiye kısa süre önce sonuçları çok ağır olan bir deprem yaşadı. İzmit/Gölcük depreminin kayıplarının çok yüksek olmasının başlıca nedeni de kötü inşa edilmiş konutlardı.

Bugün Türkiye'de büyük, güçlü bir İstanbul depremi olasılığından bahsediliyor. Bir İstanbul epreminin yüzbinlerce insanı öldürmesi mümkün. Bu olasılığa karşı alınması gereken tedbirler var. Binaların hızla kontrol edilmesi, koşulları uygun olmayanların derhal sağlamlaştırılması ya da yıkılması gerekir. Toplanma merkezleri oluşturulmalı. Başta çocuklar olmak üzere halk depreme karşı eğitilmeli. Ve daha sayısız tedbir gerekir. Oysa bunların hemen hiçbirini yapılmıyor. Hükümetler mümkün olduğunca bu konuyu unutturmaya çalışıyorlar.

Ne yazık ki bir depremin olma olasılığı bilim insanlarına göre yüksek ve o vakit gene "doğal felaket" denecek.

NEDEN VE NASIL OLDU?

Bu felaketin nedeni ne?

İlk neden Endonezya'nın Sumatra adasının 150 kilometre ilerisinde gerçekleşen 9 ölçeğindeki dev deprem. Deprem, tsunami denen ve Hint Okyanusu'nu silip süpüren dev dalgayı oluşturdu.

Hint Okyanusu'nda bu dev dalgalar hangi sıklıkta oluyor?

Hint Okyanusu'nda bugüne kadar Endonezya, Pakistan ve Bengal körfez-i'nde 7 tsunami olduğu biliniyor. Bu bütün Hint Okyanusu'nu kaplayan ilk tsunami. 1883'de de Krakatoa yanardağının patlaması ile dev bir tsunami olmuştu.

1990'larda, Birleşmiş Milletler Tsunami Koordinasyon Kurulu Hint Okyanusu'nda, Pasifikte ve Karayip denizinde tsunami tehlikesine dikkat çekmişti.

1997 Eylül ayında bu komisyon Peru'da toplanarak Hint Okyanusu'nda bir erken uyarı sistemi kurulması gerektiğini tartıştı. 2003 yılında bilim insanları Hint Okyanusu'nda erken uyarı sisteminin kurulması gerektiğini bir kez belirttiler. Bir Avustralyalı bilimci Sumatra'da olan depremlerin tarih içinde

Tsunamiler yarattığını tesbit ettiler.

2004 Haziran ayında bir başka BM komisyonu, Hint Okyanusu'nun yerel ve uzaktan gelecek tsunamilerin tehdidi altında olduğu uyarısını yaptı.

Tsunamiler için uluslararası bir erken uyarı sistemi var mı?

ABD Ticaret Bakanlığı'nın Pasifik'te böyle bir sistemi var. Bu sistem 50 yıldır çalışıyor. Ancak bu sistem Hint Okyanusu'nu kapsamıyor.

Sumatra kıyısına erken uyarı sistemi konmak istendi ama bu gerçekleşmedi. Erken uyarı sisteminin her bir aracı 250

bin dolar.

Hawai'deki ABD sistemi 26 Ocak tsunamisini tesbit etti.

Yetkililer tsunaminin gelmekte olduğunu ne vakit anladılar?

Pasifikteki erken uyarı merkezi 45 dakika içinde dev dalganın Hint Okyanusunda oluştuğunu tesbit etti.

ABD donanması, ABD Dışişleri Bakanlığı, Madagaskar adasındaki ABD Konsolosluğu, Diego Garcia'daki ABD üssü gerekli uyarıyı almışlardı.

ABD Dışişleri Bakanlığı Hindistan hükümetini uyardığını söylüyor ama, Hint hükümeti bir uyarı almadığını söylüyor. Aynı

şekilde Japonya'da Matusushiro Sismoloji Merkezi depremi kaydetti ve tsunami olacağını öngördü.

Bölge halkın hiçbir uyarı yapılmadı.

Tsunami uyarısı işe yararmıydı?

Dalgaların çeşitli ülkelerin kıyılarına ulaşması saatler sürdü. Erken uyarı çok fazla yaşam kurtarırdı.

Niye bu kadar çok insan öldü?

Bu bir doğal afet ama gerekli yatırımlar yapılmadığı için yüzlerce defa ağır sonuçlar verdi.

Yapıların çok kötü olması kayıpları ağırlaştırdı.

Tsunami dayanışması hükümetlere ders olsun

Borçlar silinsin, kaynaklar Irak'ın işgaline değil, yardıma

Dünyanın dört bir yanında insanlar, tsunami felaketinin kurbanlarına yardım için kolları sıvadı.

İnsanlık tsunami kurbanlarına yardıma koşarken zenginleri ve onların hükümetlerinin gerçek yüzünü çıplak bir biçimde sergiliyorlar.

Örneğin İngiltere'de hükümet 50 milyon pound yollarken halk 76 milyon

poun topladı. Aynı şekilde Yunanistan'da da hükümet 1 milyon dolar yollama kararı alırken halk 2 günde 17 milyon dolar topladı.

ABD'nin yolladığı yardım ise Irak'ın işgalinde 1.5 günde harcadığından daha az.

Bazı hükümetler borçları ertelemeyi düşündüklerini söylüyorlar. Borçlar ertelenecek ama iptal olmayacak, duracak. Tsunami felaketinde her şeylerini kaybedenler o borçları ödemek için gene çırpınacaklar.

Bugün dünyanın her yerinde emekçiler kapitalist emperyalist ülkelerin Irak savaşına harcadıkları kaynakların tsunami bölgesine yollanmasını ve Irak'ta ki işgalin derhal bitmesini talep etmelidir.

Yardımların çoğu borçla finanse ediliyor. Yardımın çoğu borçla finanse ediliyor. Yardımın çoğu borçla finanse ediliyor.

Tsunami felaketi bir dizi gerçeği bir kere daha açığa çıkardı.

Yaşanan felaket sadece doğal değil daha çok kapitalizmin bir ürünü. Biz bu gerçeği İzmit depreminde ve diğer bütün kentlerdeki depremlerde gördük. Kapitalizmin doğal afetleri önleyecek

tedbirleri alma yeteneği var ama kâr güdüsü buna engel oluyor.

Hükümetler felaketler karşısında felç oluyorlar. Yardım gene halktan geliyor. Dışardan gelen yardımlarda da durum aynı. Hükümetlerden çok halk yardım elini uzatıyor.

KİM NE DEDİ?

"Bu ihtiyaç anında insanlar, ABD'nin Müslüman dünyaya ulaştığını görecekler."

Colin Powell ABD Dış İşleri Bakanı

"Bunu politik avantaj elde etmek için ya da Müslümanların gözüne girmek için yapmıyoruz."

Colin Powell

"35 milyon doları Irak'ta kahvaltıda önce harcıyoruz."

Patrick J Leahy US senator

"Sanırım dünya ne kadar cömert olduğumuzu biliyor."

Frank R Wolf ABD Kongre üyesi

Kaybolan yardımlar

Tsunami felaketi için batılı ülkelerin göndermeyi vaad ettikleri yardımlar aslında tam anlamıyla utanç verici. Çoğu ülkede halkın topladığı yardımların hükümetlerin göndermeyi vaad ettiklerinden daha fazla olması bir yana, önceki felaketler gösteriyor ki bu yardımlar için çok zaman söz veriliyor ama yardımlar yollanmıyor. Gönderilenler ise genellikle ya orduya gidiyor ya da asıl hedefine ulaşmadan kayboluyor.

Örneğin 2003 Aralık ayında İran'daki deprem için 500 milyon dolar gönderileceği söylendi ama bir yıl sonra bunun ancak 9 milyonu İran'a gitti.

Nikaragua, Honduras, Bangladesh, Hindistan'ın Gujarat eyaleti hep aynı gerçeği yaşadılar.

ABD'nin İran'a gönderdiğini iddia ettiği yardım ise asıl olarak askeri destek.

ABD böylesi bir askeri desteği çok uzun zamandır Endonezya'ya zeten yolluyor. Endonezya ordusu Batı Timorlardaki ya da Sumatra'daki Ache bölgesindeki ayaklanmaları ezmeye çalışırken ABD ordusu zaten hep yanındaydı.

ABD üssüne birşey olmadı

Hint Okyanusu'ndaki ABD askeri üssü olan Diago Garcia ABD'nin Pasifik'teki Tsunami Erken Uyarı Kurumu'ndan aldığı uyarı sonucu felaketi hiçbir kayıp olmadan atlattı.

Diego Garcia depremin merkezinden 3 bin kilometre uzakta. Üssün hiç tahrip olmaması bölgenin geri kalanındaki tahribatla tam bir tezat oluşturuyor.

Diego Garcia adaları ABD tarafından İngilizlerden kiralandı ve 30 yıl önce 2 bin ada sakini zorla adadan çıkarıldı. Mehkemeler adalardan sürenlerin geri dönme hakkı olduğunu kabul etti ama ABD ordusu buna izin vermiyor.

Aceh'de hem tsunami hem de devlet vuruyor

Endonezya'nın Aceh bölgesinde köyler, kasabalar haritadan silindi. En ağır kayıplar Aceh'te. Yardım kuruluşları ölü sayısının çok daha fazla artabileceğini söylüyorlar. Endonezya hükümeti Aceh'e giden yardımları engelliyor.

Aceh'ta hayat tsunamiden önce de çok zordu. Halk yıllardır Endonezya'dan ayrılmak için mücadele ediyor ve ağır baskı altında.

Bei yıl önce bölgenin başkenti Banda Aceh'teki Büyük Cami'nin önünde bir milyon kişi bağımsızlık için gösteri yapmıştı. Halk referandum istiyor.

Ancak Endonezya hükümeti bağımsızlık isteyenlere karşı acımasızca saldırıyor. 2003 Mayıs ayından buyana 2 bin kişi Endonezya ordusu tarafın-

dan öldürüldü. Aceh sıkıyönetim altında.

1989'dan 1998'e kadar süren önceki sıkıyönetim döneminde de 10 bin Acehli ordu tarafından öldürülmüştü. Birçok Acehli kaybolurken çok sayıda kadına da tecavüz edildi.

Bölgeden yeni dönen Allan Nairn tsunamiden önceden onbinlerce Acehlinin topraklarından kopararak zorla göç ettirildiğini anlatıyor.

Nairn, "şimdi binlerce Acehli toplu mezarlara dolduruluyor. Daha öncede ordunun öldürdükleri böyle gömülürdü" diyor.

Depremin Aceh'te 60 bin kişi öldürüldüğü sanılıyor. Ancak bu sayının daha da artması mümkün.

Endonezya hükümeti

uluslararası yardım kuruluşlarının Aceh'e gitmesini engelliyor. Amerikalı bir yardım kuruluşunun bölgedeki yetkilisi bu engelleme için ağır kayıplara neden olduğunu ifade ediyor.

Endonezya İnsan Hakları Kuruluşu, Tapol, Endonezya hükümetini Aceh'e yardım göndermemek ve yardım kuruluşlarını engellemekle suçluyor. Tapol'a göre bölgeye sadece 2 helikopter gönderilmiş durumda.

Bölgeye yardım ulaştırılmaya çalışan aktivistler Endonezya hükümetinin tsunami felaketine rağmen askeri operasyonlara devam ettiğini ve halkın olağanüstü yığın olduğunu anlatıyorlar.

Aktivist Nairn'e göre Endonezya Hükümeti

Aceh'te politik olarak kazanamayacağını biliyor ve bu nedenle halkın üzerinde çok ağır bir terör uyguluyor. Gene Nairn'e göre polis ve ordu birlikleri arasında çok yaygın bir yozlaşma var.

Aceh'te halk seyahat etme özgürlüğüne sahip değil.

Tsunami'den sonra Endonezya Hükümeti Aceh'e 15 bin yeni asker gönderiyor. Endonezya gizli servisi CIA tarafından finanse ediliyor.

Tsunamiden bir kaç gün önce bölgeye 400-500 gizli servis elamanı gönderildi.

Aceh'te çok zengin doğal gaz yatakları var. Amerikan Exxon-Mobil şirketi tarafından işletilen bu doğal gaz yataklarının kazancı bölgeye hiçbir biçimde geri dönmüyor.

İnsan doğasının umut veren yanı

Dünyanın dört bir yanında insanların tsunami felaketine gösterdikleri ilginin hızı ve boyutları son derece önemli. Her taraftan dayanışmayı anlatan hikayeler geliyor.

Dünya halklarının bu dayanışma seferberliği başka bir dünya mümkün değil çünkü insan doğası bencildir argümanına en iyi cevabı veriyor.

Birçok ülkede ve bu arada zengin ülkelere yüzbinlerce insan hükümetlerinden daha hızlı ve daha güçlü bir biçimde dayanışma eylemlerine giriştiler.

Zaten halkların bu tutumudur ki savaşa ve şirketlerin küreselleşmesine karşı muazzam bir hareketi ortaya çıkardı. Yüzbinlerce insan küresel eşitsizliğe, yoksulluğa karşı harekete geçti.

Aşağıdan yükselen bu dayanışma geleceğin dünyasının oluşumunun tek garantisi.

Yüzbinlerce Avrupalı'nın 3 dakikalık saygı duruşu, bu süreçte ulaşım araçlarının durması da ayrıca anlamlı. Dayanışma sadece felaket bölgesine yardım göndererek değil, acı çekenlerin acısını sembolik de olsa paylaşarak yapılmakta.

Aynı savaşta olduğu gibi.

Bizi yoksul bırakan sistem tsunaminin sonuçlarını ölümcül yaptı

Vinod Moonesinghe,
Colombo, Sri Lanka

Sumatra adasının yakınında olan depremin yarattığı dalgalar Sri Lanka'da büyük kayıplara neden oldu. Kıyıda bir kilometre içerde dahi binalar yıkıldı.

Binlerce insan kaçabildiği kadar hızla yüksek bölgelere koşarak canlarını kurtardılar. Şimdi onlar derme çatma kamplarda

barınmaya çalışıyorlar.

Kuzey ve Doğu'nun kıyı bölgeleri en çok hasar gören bölgeler. Buralarda oturanlar zaten 20 yıldır iç savaş yaşıyorlar.

Batticaloa'daki kampa çok az hükümet yardımı geliyor. Gelenler ise sivil toplum kuruluşları aracılığı ile bölgeye ulaşıyor.

İç Savaş yaşamayan Güney Vilayeti, felaketi ağır bir biçimde yaşadı. Köyler, kasabalar yok oldu. Galle'deki bir hastane dalgalar tarafından dar-madağın edildi.

Köylerde derme çatma binalarda yaşayanlar kolayca dalgaların kurbanı oldu.

Sri Lanka'da büyük bir

konut sorunu olduğu için 1 milyon insan kumsallarda yaşıyordu. Tsunami'den en çok etkilenenler kumsalda yaşayan bu insanlar oldu.

Hikkaduwa'nın kuzeyindeki Seenigama, Telwatte ve diğer köylerde çok yoksul insanlar yaşamaktaydı. Bu insanlar balıkçılık yaparak, ip örerek yaşıyorlar. Çok sayıda insan Maldiv Adalarında ve Sri Lanka'da otellerde çalışıyorlar.

Felaket günlerinde hükümet bütünüyle felç oldu. Felaketzedelere halk yardım etti, yiyeceklerini, evlerini onlarla paylaştı.

Felaketten 3 gün sonra hükümet felaketzedeleri

kaydetmeye başladı.

Bölgede büyük bir gıda sıkıntısı var çünkü felaketzedelerin sığındığı iç bölgede de yeterli yiyecek yok.

Elektrik hatları üç günde onarıldı. Su biraz daha uzun sürecek. Bu üsre içinde insanların yaşadıkları yerlere geri dönmesi mümkün değil.

İnsanlar geleceklelerinden endişeli. Yıkılan derme çatma evler gene de yılların emeğinin ürünüydü. Bir çok insan işsiz kalacak. Maldiv adalarında çalışanlar geri döndüğünde işsizlik daha da artacak.

Vinod Moonesinghe Sri Lanka Çevre Kuruluşu'nun sözcüsü.

Tsunamiyi daha da yıkıcı yapan nedenler

Giles Ji Ungpakorn,
Bangkok, Tayland

Bu korkunç felaketin "doğal" olan tek yanı her şeyin bir deprem sonucu başlamış olması. Tsunaminin getirdiği ölümler ve yıkım ise esas olarak insan yapısı.

Tayland'daki meteoroloji kurumu felaketten bir saat önce dalganın gelmekte olduğunu tespit etti. Ancak turizm etkilenir korkusu ile uyarı yapılmadı. Eğer turizm sanayi yerine Tayland'lıların yaşamı dikkate alınsaydı çok miktarda insanın yaşamı kurtulabilirdi.

Tayland'da yaşananlar kasırga, deprem, tsunami gibi doğal felaketlerin sonuçlarının bu kadar ağır olmasının asıl nedeni kâr için çalışan bu sistemin yaptıklarıdır.

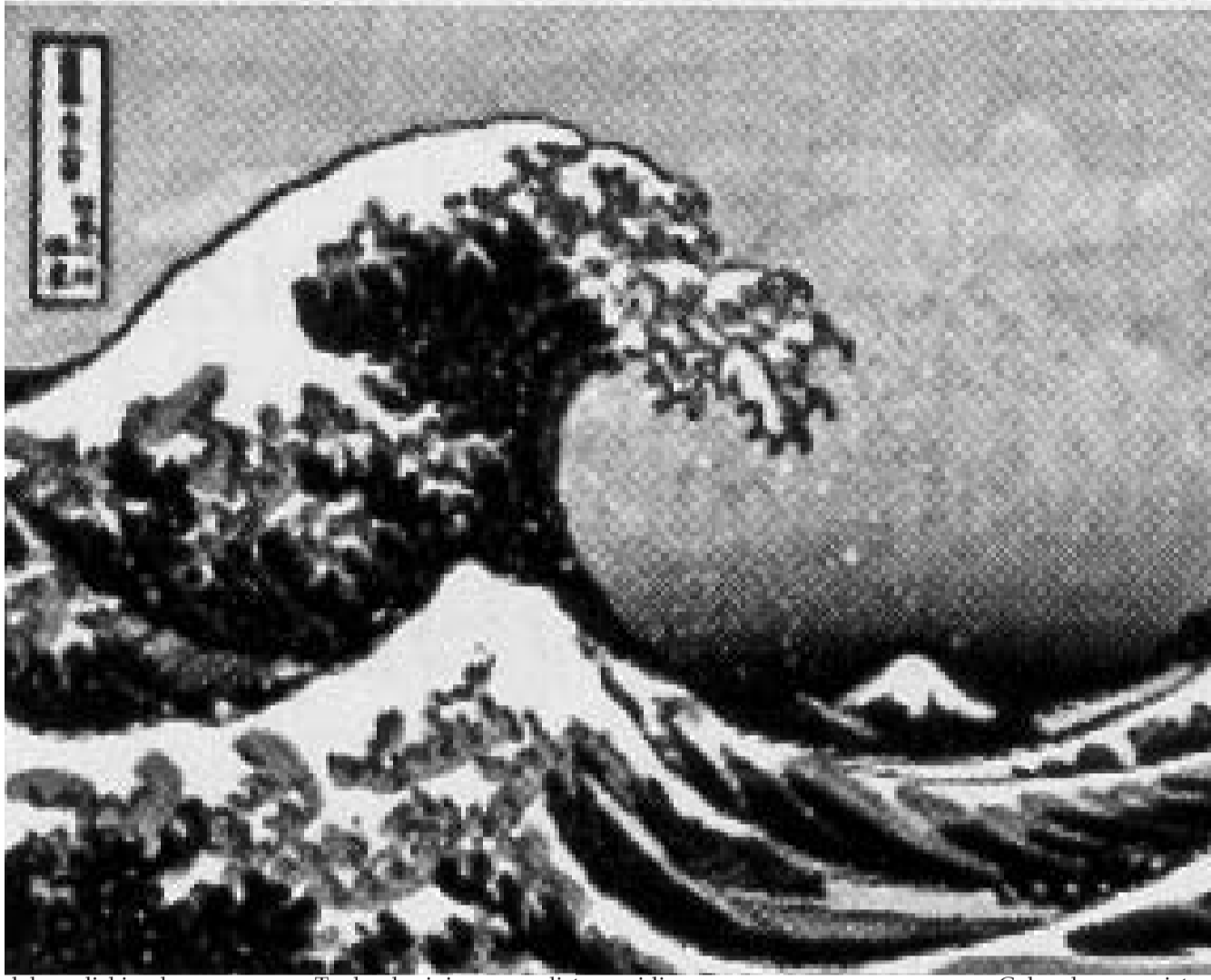
Her şeyden önce, Pasifik'te olduğu gibi bir erken uyarı sistemi olsaydı sonuçlar bu kadar kötü olmazdı. Ne var ki bölgenin devlet yöneticileri sadece bir yıl önce erken uyarı sistemi kurulmasını "yüksek maliyet" gerekçesi ile reddetmişlerdi.

Taylandlı bir meteorolojist yıllardır en çok hasar gören Phuket adasının tsunami tehdidi altında olduğunu söylemesine rağmen kimse onu dinlemedi.

Bir erken uyarı sistemi bile olmasa gene de yetkililerin halkı uyarması için yeterince zaman ve olanak vardı. Hawaii adasındaki bir erken uyarı sistemi dalgaları tespit etmişti.

Sri Lanka ve Hindistan'da dalgaların kıyıya yaklaşmaları tam 3 saat aldı.

Felaketin bu denli büyükelmesinin bir nedeni de küresel kapitalizmdir. Tayland'ın Aceh ya da Sri Lanka'dan daha az zarar görmesinin bir nedeni de Tayland ekonomisinin

daha gelişkin olması.

Daha güçlü ekonomi daha iyi yapılara olanak veriyor. Ya da insanlar Sri Lanka'da, Aceh'de olduğu gibi kayıklarda yaşamıyorlar.

Komşu kasabalar çok daha hızla yardıma gelebiliyor.

Ne var ki küreseleşme dünyanın her yerine refah ve gelişme getirmiyor. Yoksullar daha fazla acı çekiyor. Felakette ölenlerin büyük çoğunluğu yoksullar. Oysa insanlığın elinde bu felaketlerin zararlarını en aza indirecek olanaklar var.

Emperyalizm tsunami felaketinin zararlarını artıran bir başka faktör. Endonezya, Sri Lanka ve

Tayland mini-emperyalist ülkeler. Bu ülkelerin merkezi hükümetleri diğerlerine kendi sınırları içinde istikrarlı olduklarını yönetebilir olduklarını kanıtlamak zorunda.

Diğer kapitalist ülkeler kendi sınırları içinde istikrar sağlayamayan bir ülkeyi, ciddiye almaz. Yabancı sermaye ancak istikrara gelir.

İşte bu nedenle Endonezya Aceh'in bağımsızlığını tanımıyor. Sri Lanka tamillerle savaşıyor ve Tayland güneydeki üç Müslüman vilayete bağımsızlık vermiyor.

Bu bölgelerdeki savaşlar bu hükümetlerin militarizminin güçlenmesine yol açıyor. Kaynaklar orduya

gidiyor.

Dördüncü faktör ise halkın küreselleşmenin korkunçluğuna isyan ediyor olması. Tsunaminin vurduğu ülkelerin çoğu yoksul değil.

Hindistan nükleer bir güç. Tayland çok hızlı gelişen bir kapitalist ülke. Tayland başbakanı ve kabinesindeki bakanlar milyonlar.

Bu toplumlarda sorun zenginliğin ve iktidarın dağılımı. Bölgedeki hiçbir ülkenin sosyal güvenlik sistemi yok. Hiçbirinin doğru dürüst bir yardım örgütlenmesi yok. Çoğunda kamuya ait ambulans bile yok.

Tayland hükümeti ordu için milyarlarca dolar har-

cıyor. Çok yakın geçmişte ordu demokrasi isteyen göstericilerin üzerine ateş açtı.

Ordu felakete karşı harekete geçmedi. Mesela kralın Hua Hin'deki sarayını koruyan gemiler yerlerinde kaldılar.

Güneydeki Müslüman eyaletlerdeki çok sayıda askeri birlik yerlerinde kaldılar. Endonezya dünyanın en büyük ordularından birisine sahip ne var ki Sumatra'ya yardıma yollanmadı.

Tayland'da çalışan binlerce Burmalı balıkçının akıbeti hiçbir zaman bilinmeyecek. Bu Burmalılar Tayland'da kaçak çalışmak zorunda.

Bazı aktivistler ABD'nin

yardım göndermesine kuşku ile bakıyorlar. Oysa dünyanın bu en zengin ülkesi daha fazla yardım göndermeye zorlanmalı.

Büyük şirketlerde tsunami felaketinden avantaj elde etmeye çalışıyor. Felaketi gösteren televizyon haberlerinin köşesinde büyük şirketlerin reklamları var. Özel hava şirketleri isimlerini duyurmak amacıyla bölgeye göstermelik bir biçimde yardım taşıyorlar.

Daha ölümler toplanmadan Tayland'da turizm endüstrisinin geleceği ve borsa tartışılmaya başlandı.

Şirketlerin daha fazla vermesini talep etmeliyiz. Sadece yardım değil, daha fazla ücreti sosyal hak, daha fazla vergi vermelerini istemeliyiz.

Öte yandan insanlığın gerçek doğasına bakalım. Şu anda dünyanın her yanında her ırktan, renkten, dinden milyonlarca insan felaketzedelere yardım ellerini uzatıyorlar. Verebilecekleri çok şey yok ama gene de ellerini uzatıyorlar.

Bir İngiliz savaş uçağı pilotu Aceh'e yardım malzemesi taşıdıktan sonra "şimdiye kadar yaptığım en anlamlı iş" diyordu. Hiç bir asker bunu savaş için söylemez.

Kafkasya'da Beslan kasabasında insanlar yardım topladılar. Milyonlar çırpıyor.

İşte şirketlerin küreselleşmesini, küresel eşitsizliği ve açlığı, savaşı durduracak olan bu aşağıdan dayanışma. İnsan doğasının bu olumlu yanı. Bu gücün örgütlenmesi ve kazanması için daha fazla çaba!

Giles Ji Ungpakorn Tayland İşçi Demokrasisi grubunun üyesi.

BAK ve Barışarock tsunami kurbanlarının yanında

Tsunamiyi izleyen günlerde Türk basını olaya ayırdığı sınırlı alanda daha çok bölgedeki Türk futbolcularını söz konusu etti. Onlardan gelen haberler en önemlisiydi.

Tsunaminin yok ettiği yaşamları yıkıp, dağıttığı binlerce kilometrelik alan, 150 bin insanın ölümü önemli değildi.

Türk basınının bu korkunç felakete ayırdığı zaman da çok kısıtlı oldu. 2-3 gün sonra tsunami haberleri geriye düştü. 4-5 gün sonra ise hepten kalktı.

Avrupa'da 3 dakikalık saygı duruşu ise yabancı bir haber olarak sunuldu. Adeta bir Avrupa orijinalitesiydi.

Ne var ki büyük basının yanı sıra solda yer alan gazeteler için de durum aynı.

Cumhuriyet, Birgün, Evrensel diğer

gazetelerden farklı bir tutum almadılar.

Onlar için de tsunami bir kaç günlük bir haberdirdi. Sol gazetelerde de tsunami kısa sürede günlük "Türk" haberlerinin arkasına geçti.

Avrupa'da yas ilan edildiğinde Birgün'de de bu haber yabancı bir biçimde verildi. Adeta "bu Avrupalıların da başka işi yok" gibi.

Basının bütün bu tutumunun sonucu olarak Türkiye'de tsunami felaketi yabancı bir olay oldu. İnsanlar olayın korkunçluğunu yaşamadılar, hissetmediler.

Aynen Irak'ta süre gelen işgal gibi. Türk basını, sağıyla, soluyla Irak işgalini de önemsemiyor. Dünya basınında en öne çıkan işgal haberler Türk basınına girmiyor ya da en ufak, kısa

biçimde girebiliyor.

Sonuç olarak Türkiye'de yaşayanlar tsunamide olduğu gibi Irak'ın işgalinin boyutlarını izleyemiyorlar.

Dünyanın her yerinde olduğu gibi Türkiye'de aşağıdan bir inisiyatif ne yazık ki bu nedenlerle güçlü değil. Yardım kampanyalarına ilgi hemen hemen yok gibi.

Bütün bu duyarsızlık ortamında Küresel BAK ve BarışaRock inisiyatifi gene öne çıktı.

En yakın zamanda düzenlenecek bir konserle bölgeye yardım yollanacak. Kollar sıvandı ve çalışmalar başladı. Şimdi onları desteklemek gerekir.

İzmit depreminde canı yananlar iyi biliyor ki yardım devletten değil, komşudani, dosttan, sokaktaki diğer insanlardan geliyor.

Robert Fisk soruyor:

Margaret Hasan'ı kim öldürdü?

Margaret Hasan Irak ve İsrail-Filistin sorunu üzerine çok yazmış, 1998 ve 2000'de Uluslararası Af Örgütü İngiltere Basın Ödülleri gibi çok sayıda ödül almış bir gazeteci.

Chris MARSDEN

Önde gelen Ortadoğu yoruncularından Robert Fisk, Irak'taki yardım gönüllüsü Margaret Hasan'ın katlinden kimin sorumlu olduğunu soruyor. 17 Kasım tarihli Independent gazetesindeki baş sayfa yazısında Fisk, Hasan'ın Iraklı isyancılar tarafından öldürdüğünü iddia eden resmi yorum üzerinde kuşkular yaratan bir dizi önemli soru soruyor.

Fisk'in Irak sorunuyla ilgili görüşleri ciddiye alınmalı. Bugün Independent'ta gazetecilik yapan Fisk, Beyrut'ta 25 yıldan fazla yaşamış ve oradaki iç savaş üzerine Pity The Nation (Zavallı Ulus) adlı kitabı yazmış bir Ortadoğu uzmanı. Irak ve İsrail-Filistin sorunu üzerine çok yazmış, 1998 ve 2000'de Uluslararası Af Örgütü İngiltere Basın Ödülleri gibi çok sayıda ödül almış bir gazeteci.

Margaret Hasan'ın 19 Ekim'de kaçırılması anlaşılır bir öfkeye ve yaygın bir tepkiye yol açmıştı. Çünkü Hasan ABD'nin Irak'taki savaşına ve sonrasında işgale açıkça karşı çıkan biriydi. Hasan kendini Iraklılara yardım etmeye adanmıştı. Kocası Tahsin Ali Hasan'la İngiltere'de okurken karşılaştığı 1972'den beri Irak'ta yaşamış, İslam'ı kabul etmiş ve Irak vatandaşlığına geçmişti. 1991 Körfez

Savaşı'ndan sonra yardım kuruluşu Care International'ın yöneticisi olmuş ve BM yaptırımlarına karşı çıkmıştı.

Böyle birinin isimsiz bir direniş grubu tarafından kaçırılması İngiliz ve ABD hükümetleri için çok değerli bir propaganda aracı oldu. Başbakan Tony Blair ve diğerleri, yaptıkları resmi açıklamalarda bu olayın, Irak'ta demokratik bir yönetimin kurulmasına yönelik sözde çabalara karşı çıkan güçlerin gerçek karakterini gösterdiğini ileri sürüyorlardı.

Bir kadının kafasının arkasından vurulması görüntülerini içeren bir kasedin ortaya çıkmasının ardından, İngiltere Dışişleri Bakanı Jack Straw, Hasan'ın "tam bir kesinlikle ileri süremiyor olsak da, muhtemelen katledildiğini" söyledi. "Birini kaçırıp öldürmek affedilemez. Ama hayatının önemli kısmını Irak'ta insanların iyiliği için çalışmaya harcayan bir kadına karşı işlenen böyle bir suçta karışmak da tiksinti vericidir" dedi.

"Irak'taki anarşide masumiyetin bedeli ne?" başlıklı makalesinde Fisk birçok insanın Hasan'ın olası ölümüyle birlikte "Irak bataklığında ne kadar daha ilerlenebileceği"ni sorgulayacağını kabul ediyor. Fakat Hasan'ın, yaşıyor olsaydı, "bugün bu cinayet hakkındaki öfkelerini ve üzüntülerini vurgulayan bürokratlara ve batılı liderlere kız-

maktan başka hiçbir şey yapamayacağını" da ekliyor.

Sonra da, Hasan'ın kaçırılması olayının etrafındaki maddi ve siyasi tutarsızlıkları teker teker sayıyor.

İlk olarak Fisk, Hasan'ı kaçırılanlar tarafından (19, 22 ve 27 Ekim'de) gönderilen ve Hasan'ın ağlarken ve İngiliz askerlerinin Irak'tan çekilmesi için yalvarırken gösteren ilk filmlere dikkat çekiyor.

"Bu dehşet verici görüntülerin arka planında alışılmış İslami bayraklar bulunmadığına, alışılmış silahlı ve yüzleri kapalı adamların olmadığına, ve Kuran'dan da hiçbir şey okunmadığına" işaret ediyor.

"Ve eğer bu, Felluce ve Ramadi'deki duruma göre incelenirse, Margaret Hasan'ın kaçırılma eyleminin duruma neredeyse aykırı olduğu görülür; Felluce'deki bağlantılı direniş grupları - mesaj gerçekten onlardan geliyordu - Hasan'ın serbest bırakılmasını talep ediyorlardı. Garip bir şekilde el-Zarkavi de, yani Amerikalılar'ın yanlış olarak Irak direnişinin başında olmakla suçladığı el-Kaide üyesi, aynı şeyi istiyordu, adam kaçırarak ve yabancıların kellesini uçurmak gibi işlerde sabıkası bir hayli kabarık olmasına rağmen."

Fisk, "diğer kaçırılan kadınların, örneğin iki İtalyan yardım gönüllüsünün, kendilerinin masumiyetine inanıldığı zaman serbest bırakıldıklarını" da ekliyor, "fakat Margaret Hasan bırakılmadı, akılcı bir Arapça konuşabilmesine ve kendisini kaçırana yaptığı işi onların dilinde rahatça açıklayabilecek olmasına rağmen."

Margaret Hasan ABD'nin Irak'taki savaşına ve sonrasında işgale açıkça karşı çıkan biriydi.

men." Neden işgale karşı çıkan herhangi bir grup, serbest bırakılması için Iraklıların 26 Ekim'de Bağdat'ta yaptıkları gösteri de dahil bu kadar çok talep olmasına rağmen Margaret Hasan'a bu kadar acımasızca davransın ki?

Fisk, Hasan'ı kaçırabilecek olası bir alternatif oluşuma dikkat çekiyor. "Bu yıl ortaya çıkan gizemli bir filmde, bir takım silahlı adamlar Zarkavi'yi kaçıracaklarını açıklıyorlar, onu Irak karşıtı olmakla suçluyor, işgal ordularından ise nazikçe "koalisyon güçleri" olarak söz ediyordu. Bu film kısa zamanda "Allavi kasedi" olarak ünlendi: ABD tarafından atanmış, eski CIA ajanı ve eski

Başbkanı geçici taşıyıcısı, Felluce'de sivililerin ölmediğini budalaca ileri süren aynı Allavi."

Açıkçası Fisk, Margaret Hasan'ın ölmünden kimin yarar sağlayacağını sorarak lafını bitiriyor.

"Herhangi biri isyancıların canice huyları konusunda şüphe duyduğunda, onların saldırganlıklarını ortaya sermek için Margaret Hasan'ın katline ilişkin kanıtlar üretmekten daha iyi bir yol var mı?" diye yazıyor. "Dünyaya Amerika ve Allavi'nin ordularının Felluce'de ve hala Washington'un düşmanlarının elindeki diğer Irak kentlerinde "kötülük"le mücadele ettiklerini dünyaya kanıtlamak için

daha acımasız bir yol var mı?"

"Kimse Bay Allavi'nin yönetimiyle bağlantılı olan kişilerin Margaret Hasan'ı ölümünde parmağı olduğunu iddia etmiyor" diyor Fisk, ve "Irak'ta yirmeye yakın direniş grubu olduğunu" ve "rakip suç çetelerinin insanları kaçırıp fidye istediklerini" de ekliyor.

"Fakat Margaret Hasan'ı kimin öldürdüğü sorusu henüz yanıtlanabilmiş değil."

Hasan'ın ölümü doğrulanacak mı? İşte bu da gerçekten yanıtlanmayı bekleyen bir soru. Ve Fisk'in yaptığı gibi sorulması tamamen gerekli bir soru daha var: Bundan kim yarar sağlıyor?

Çözüm yeni intifadalarda

Mahmut Abbas'ın Filistin Cumhurbaşkanı seçilmesi tüm dünya liderleri tarafından coşkuyla karşılandı. Özellikle Bush, Sharon ve Putin memnurluklarını belirttiler. Demokrasiye ne kadar kararlı bir şekilde bağlı olduklarını Irak, Filistin ve Çeçenistan'da tekrar tekrar kanıtlayan bu üç lider acaba Abbas'a niye bu kadar düşkünler?

Abbas'ın isminin önünde tüm televizyon ve basın haberlerinde "ılımlı" sıfatının kullanılıyor olması kuşkusuz bir neden. Abbas'ın Hamas'a yakınlığıyla veya silahlı mücadeleye yakınlığıyla tanınıyor olmaması bir başka neden. İsrail ile Filistinliler arasında başlatılıp daha sonra İsrail tarafından sabotaja uğratılan Oslo barış sürecinin mimarlarından birinin Abbas olması da kuşkusuz ek bir neden.

Hem Türkiye'de hem Batı ülkelerinde medyanın izah ettiği

gibi, şimdi Abbas'tan beklenen, şiddete son vermesi ve İsrail ile barış görüşmelerine yeniden hız kazandırması.

Açık ki, Abbas ılımlı, makul, hem Amerika hem de İsrail'e daha sıcak bakan, direnmeye daha az niyetli, İsrail'e daha çok ödün verecek ve barış için daha çok çalışacak bir kişi olarak algılanıyor ve anlatılıyor.

Bu anlatımın iki temel sorunu var. Birincisi, Abbas'ın Arafat'tan farklı olduğu ve dolayısıyla barış getirebileceği iddiasıyla, barışı bugüne kadar Arafat'ın engellemiş olduğu ima edilmiş oluyor. Bu zaten Arafat'ı "terörist" olarak damgalayan İsrail devletinin eskiden beri iddiası.

İkincisi, Abbas'ın şiddeti engelleyeceği ve barış için çalış-

acağı iddiasıyla, şiddetin kaynağının Filistinliler olduğu ve barışın bugüne kadar bu yüzden başarısız olduğu ima edilmiş oluyor. Bu da, elbet, İsrail devletinin kurulduğu günden beri ileri sürdüğü bir iddia.

Gerçekte, Abbas'ın Arafat'tan pek farkı yok. El Fetih hareketinin eski ve köklü yönetici kadrolarından biri. Oslo süreci dahil, yaptığı her şeyi Arafat'ın bilgisi ve onayıyla yaptığından kuşku olamaz. Daha da önemlisi, Batılı güçlerin bugün Abbas'tan bekledikleri her şey tam da Arafat'ın en az 20 yıldır yapmaya çalıştığı. Görüşmeler, anlaşmalar, ödümler, barış için bir avuç toprağa ve gülünç bir özerkliğe razı olmak: bütün bunlar Arafat'ın tekrar tekrar yaptığı ve İsrail devleti tarafından kedi

fare ile oynarcasına, dalga geçercesine her defasında engellediği girişimler. Tüm ömrü ödün vermekle geçen Arafat'ı "terörist" olarak damgalayan İsrail devleti, tümüyle teslim olmadığı taktirde Abbas'ı da aynı şekilde damgalamakta gecikmeyecektir.

Gerçekte, şiddetin kaynağı Filistinliler değil, İsrail işgali olduğu için, barışın önündeki engel Filistinliler değil, İsrail devleti olduğu için, Arafat gibi, Abbas'ın da tüm çabaları, vereceği tüm ödümler boşa çıkacaktır.

Oslo sürecinde Arafat Filistin Yönetiminin polisini kurup Filistinliler üzerinde İsrail'in jandarması olma görevini kabul ettiği günlerde, bugün başbakan olan Sharon El Aksa Camii'nde yaptığı provokasyonla İkinci

İntifada'nın başlamasına yol açmıştır. Abbas da ödün verecek. Filistin halkı barış özlemi içinde bu ödünleri büyük olasılıkla kabul edecek. Ve İsrail devleti Abbas'ın tüm girişimlerini, Filistinlilerin tüm barış umutlarını yine boşa çıkaracaktır.

İsrail işgalinin en zor ve olumsuz koşullarında yapmayı becerdikleri seçimlerle, seçimlere yüksek katılım oranıyla, Filistinliler Ortadoğu'nun en demokratik halklarından biri olduklarını yeniden kanıtladılar. Tüm "terör" ve "şiddet" yalanlarının anlamsızlığını tekrar gösterdiler. Tüm karalamalara rağmen, yine Arafat'ın örgütü kazandı.

Ama sonuçta, Filistinlilerin kurtuluşu Abbas'ın vereceği ödümlerden değil, yeni İntifadalardan, bölge halklarının dayanışmasından geçecek.

Irak'ta ölü sayısı 110 bine ulaştı!

Hangi seçimlerden bahsediyorsunuz?

'Seçimlerin güvenli bir şekilde yapılabilmesi' gerekçesi ile Irak'taki Amerikan askeri sayısı 135.000'den 150.000'e çıkarıldı.

Irak'ı, demokrasi ve özgürlük getireceği iddiası ile işgal eden Bush, şimdi de Ocak ayında yapılacak seçimlerle Irak'ın istikrara kavuşacağını iddia ediyor. Fakat Irak'taki gerçekler durumun hiç de böyle olmadığını gösteriyor.

Savaş başladığından beri 110.000 Iraklı sivil öldü ve bu rakam giderek artıyor. Irak'lı doktorlar ise gerçek rakamın 200.000 olduğunu tahmin ediyorlar.

Yılbaşından bu yana, sadece on gün içinde 100 kişi daha öldü. Irak'ta hala güvenlik tam olarak sağlanabilmiş değil. İnsanlar sürekli korku içinde yaşıyorlar. Temel hizmetlerin hiç birisi verilemiyor. Ülkenin su ihtiyacının sadece %10'u karşılanıyor. Hala elektrik yok; Bağdat'a bile günde 12 saat elektrik veriliyor. Ülke nüfusunun %70'i işsiz.

Aralık ayında Irak'a giden bir gazeteci Felluce halkından Muhammed El-Asawi'ye, Ocak'ta yapılması planlanan seçimler hakkında ne düşündüğünü soruyor. Asawi'nin yanıtı şöyle; "Ne seçimleri? Bana evime nasıl dönebileceğimi, çocuklarıma nereden ilaç, yiyecek, su bulabileceğimi, kışın nasıl ısınacağımı söylesinler. Bana seçimler hakkında hiçbir şey sormayın. Başbakan İyad Allawi evlerimizi yıktı ve şimdi de seçim istiyor. Bu seçimlere asla katılmayacağım."

Baskı koşulları altında seçim yapılamaz

Seçimler yaklaştıkça "güvenlik" bahanesi altında işgal güçlerinin Irak halkı üzerindeki baskısı giderek artıyor.

Felluce kuşatması sırasında kentten kaçmış olanlar şimdi evlerine döndüklerinde parmak izleri ve DNA örnekleri alınarak damgalanıyorlar ve kollarına üzerlerinde ev adresleri yazan bantlar takmaya zorlanıyorlar.

"Seçimlerin güvenli bir şekilde yapılabilmesi" gerekçesi ile Irak'taki Amerikan askeri sayısı 135.000'den 150.000'e çıkarıldı.

Ayrıca Amerika, seçimlere bir kaç hafta kala Irak'ta iki yeni yasanın çıkarılmasını sağladı. Bu yasalara göre, önceden "illegal örgüt" üyesi olanlar (yani işgale karşı direnenler) ve örgüt üyeliğinden ayrılmasının üzerinden üç yıl geçmeyenler bu seçimlere katılmayacaklar. Ayrıca, "terörizm" yanlısı konuşmalar yapıp, "terörist" eylemleri destekleyen hiçbir parti, Amerika tarafından oluşturulan Seçim Konseyi'nden para alamayacak ve seçimlere katılmayacak. Böylece, kendi ülkesinin işgal edilmesine karşı çıkan Irak halkı aslında bu seçimlerde hiçbir şekilde sesini duyur-

ramayacak.

Koşullar teknik olarak da uygun değil

Irak'ta seçmen kayıtları Saddam Hüseyin zamanından kalan ekmek karnelerine dayanarak yapılıyor. Bu kayıtlar hem çok eski, hem de bu karnelerin taktil edilmesi çok kolay.

Seçimlere yüzlerce politik parti ve 400 aday katılıyor, ancak Iraklıların %40' kime ve neye oy vereceklerini, seçimlerin nasıl yapılacağını, kimlerin aday olduğunu bilmiyorlar.

Seçimlerin sağlıklı bir şekilde yapılabilmesi için en az 150.000 görevlinin olması gerektiği tahmin ediliyor. Fakat henüz bu sayıya ulaşılabilmemiş değil, olan görevliler de bir seçimin nasıl yapılacağı konusunda eğitilmiş değiller.

Irak halkının tamamı temsil edilmiyor

Irak'ın nüfusu 24 milyon. Irak halkının %97'sini

Müslümanlar, %3'ünü Hristiyanlar ve diğer dinlere mensup olanlar oluşturuyor. Müslümanların da %60'ı Şiiilerden, %40'ı Sünnilerden meydana geliyor.

Seçimlere katılan grupların ezici çoğunluğunu ise Şiiiler ve Kürtler oluşturuyor. Sünniler "seçimlerin yapılabilmesi için uygun koşulların olmadığını" söyleyerek seçimleri protesto ediyorlar. Ancak Şiiilerin de tamamı değil, sadece Ayetullah El-Sistani tarafından bir şemsiye partisi altında toplanan 22 Şii grubu katılıyor. Şiiilerin bir diğer önemli parçası olan Mukteda El Sadr ise seçimlere katılmıyor. Ayrıca, Ramadi, Musul, Tikrit, Felluce ve Diala şehirlerinde yaşayan Iraklılar seçimleri boykot edeceklerini açıkladılar. Bu Irak halkının yarısının seçimlere katılmayacağı anlamına geliyor.

Seçimlerde ne olacak?

Bush her konuşmasında 30 Ocak'ta Irak halkının

seçilmesinin ardından işgal güçlerinin Irak'ı terk etmeleri gerekse de, hükümet işgal güçlerinden "istikrarı sağlamak" üzere kalmalarını isteyebilir.

Direnış seçimlerden sonra da devam edecek

ABD Dışişleri eski bakanı Colin Powell bile, Irak'taki direnişin 30 Ocak'tan sonra devam edeceğini söyledi. Direnişçiler tüm Irak'ta işgal güçlerine yönelik saldırılarına devam ediyorlar. Baskıcı işgal koşulları altında, katılımın Irak halkının yarısını bile temsil etmediği bu seçimler hiçbir şekilde Irak'a istikrar getiremez. Irak'ta istikrarın sağlanmasının tek bir yolu vardır; o da ABD ve onu peşinden giden işgal güçlerinin bir an önce Irak'ta çıkması, ve Irak halkının kendi özgür iradesiyle kendi hükümetini seçeceği seçim koşullarının oluşturulmasıdır.

Vietnam ve Irak deneyimleri

ABD ve İngiltere'nin, daha önce işgal ettikleri ülkelerde nasıl "demokratik" seçimler yaptıklarını hatırlamakta fayda var.

1920'de İngiltere'nin işgali altında olan Irak'ta yapılan seçimler o kadar demokratikti ki, Kral Faysal Irak'ı İngiltere olmadan yönetemeyecek kadar güçsüzdü. Bu yüzden de İngiltere'den Irak'ta kalmasını "rica etmişti." Dolayısıyla seçimlerin ardından 1932 yılına kadar İngiltere Irak'ta kalmaya devam etti. İşgale karşı ayaklanmayı bastırıp Kral Faysal'ın seçilmesini sağlamak o zaman İngiltere'ye binlerce askere ve 40.000 pounda malolmuştu.

Aynı şekilde, 1960'ların ilk yıllarında Amerikan ajanları Güney Vietnam hükümeti ile birlikte çalışıyorlardı. O dönemde başkan yardımcısı olan Nixon Vietnam'ı ziyareti sırasında, ajanlardan birisine ne gibi faaliyetlerde bulduklarını sordu. Ajan, "General Thang hükümetine Vietnam tarihinin en dürüst seçimlerinin yapılabilmesi için yardım ettiklerini" söyledi. Hemen ardından Amerika Vietnam'ı işgal etti ve 1966, 1967 ve 1971'de burada "göstermelik seçimler" düzenledi. Ancak, savaş karşıtı hareket ve Vietnam'lı direnişçiler Amerika'yı yenilgiye uğratıncaya kadar Amerika Vietnam'ı terk etmedi.

Hindistan

Savaş karşıtları Haydarabad'da toplandı

Bütün dünyadan gelen 400 savaş karşıtı aktivist 2004 yılının Aralık ayının sonunda Hindistan'ın Haydarabad şehrinde toplandılar. Toplantının amacı, Hindistan'da savaş karşıtı bir ağ oluşturmak, hareketin sonraki adımlarını tartışmak, ve 19-20 Mart'ta bütün dünyada yapılacak gösteriyi inşa etmektir. Bu toplantının yapılmasına 2004 yılının başında Hindistan'ın Mumbai şehrinde yapılan Dünya Sosyala Forumu'nda karar verilmişti. Toplantıya Komünist Partiler, sendikacılar, savaş

karşıtı aktivistler, sivil toplum kuruluşları ve çeşitli kampanyaların temsilcileri katıldı.

Hindistanlılar için, Bush'a karşı Amerikalı, Avrupalı ve Iraklılar ile beraber mücadele ediyor olmak çok önemliydi.

Toplantıya katılan Walden Bello, "Her şeyden önemlisi Amerika Irak'ta batağa saplanıyor. Irak direnişi güç dengelerini değiştirmeye başladı." Dedi.

Irak'tan gelen ve Mukteda El-Sadr taraftarı olan Hasan Zarkani

ise, "Her şekilde direnmeye devam edeceğiz; silahla ya da silahsız. Ve bu direnişi Sünni kardeşlerimizle birlikte yapmaya çalışacağız. Bunun bölünmüş bir direniş olduğu doğru değildir. Hepimiz Irak direnişinin parçasıyız." Dedi.

Haydarabad Savaş karşıtları buluşmasının ardından yayınlanan deklarasyonda savaşın ikinci yıldönümünde yapılacak savaş karşıtları gösterisini en güçlü şekilde örgütlenmesi için bütün dünyaya çağrı yapıldı.

AB, Avrupa serma

Avrupa Birliği birliği önü

Avrupa Birliği tartışmaları bir çok yönden önemli. Bu tartışmalar bir yandan yeni liberal ideolojiyle aramızdaki mesafenin ölçütü olurken, öte yandan hedeflediğimiz toplumsal değişime dair ufku muza ve araçlarımıza dair açık ipuçları veriyor. Ancak buna rağmen AB üzerine tartışmalarda alınan farklı tutumlar, politik zeminde gerçek bir bölünmeye tekabül etmemesi gerekir. Çünkü tartışmaya daha geniş bir pencereden baktığımızda, aslında temel tartışma Türkiye kapitalizminin alacağı yöndür. Sosyal demokrasinin solundaki sol, genel anlamda nihai çözümün kapitalizm ötesi olduğu konusunda anlaşılıyor. Bu tartışmada bizleri ayıran nokta çözümün ne olduğu konusunda değil, çözümü doğru atılacak adımlar ve yön konusunda. Öyleyse tartışmayı da bu boyutuyla ele almak gerekir.

AB üyeliği konusunda Türkiye egemen sınıfının çok çeşitli kesimlerinin anlaşılıyor olması, Türkiye'de büyük sermayenin programının başarısı olarak görülmeli. Çünkü AB üyeliğinden asıl olarak yararlanacak olan bu kesim. Cumhuriyet tarihinde ilk kez TÜSİAD, MÜSİAD, Genelkurmay, hükümet, muhalefet, bürokrasi bu derece ortak bir program çerçevesinde anlaşmış durumda. Egemen sınıf arasındaki fark programın nihai hedefi üzerine değil, sonuçta nihai hedef yolunda ödün

verilebilecek olan Kıbrıs, demokratik açılımlar, vb ayrıntılarda.

AB üyelik süreci Türkiye'deki statükoyu en azından sarsacağı ortada. Ancak statükonun bozulmasına endeksli bir bekleyiş, mücadele perspektifimizi son derece sınırlayacaktır. AB üyeliğinin kısmî de olsa iyileşme sağlayacağına inandırılan işçi sınıfının, bu üyeliğin gereği gerçekleştirilecek kamu harcamaları kısıtlamaları (özelleştirmeler ve sendikasılaşma), bütçe açıklarının kapatılması (ücret gerilemeleri), tarımda ve bir çok diğer sektörde yeniden yapılanma (en az 20 milyon işsiz) gibi saldırılar karşısında mücadelesi son derece zaaflı olacaktır. Çünkü saldırı yürütenler, tüm bunların, herkesin ortak çıkarına olarak sunulan AB üyeliğinin gereği olarak anlatacaklardır. Açık bir şekilde işçi düşmanı olarak bilinen IMF programı, bugün karşımıza demokrasi ve ekonomik refah ambalajıyla, AB üyeliğinin gereği olarak konulacaktır. İşte bu noktada konuya ilişkin politikalarını "evet" olarak belirlemiş olan sosyalistlerin işi çok zor olacağı gibi, bu tutumları, sendikalarda ve benzeri işçi örgütlerinde saldırıya karşı ortak mücadeleyi de zaafa uğratacaktır. Elbette temel politik ayrımı "AB'ye hayır" olarak koyan, bu temelde "evet" diyenlere karşı uzlaşmaz bir tutum alan milliyetçi solun da işçi

sınıfını böldüğünü gözden kaçırmamak gerekiyor. Dolayısıyla AB üyeliği konusunda tutum üzerine tartışmalarda saflaşmamız soyut politikalar üzerinden değil, işçi sınıfının mücadelesini zaafa uğratmayacak şekilde, sınıfın birliği temelinde olmalı.

Avrupa radikal solu karşı

Bugün daha iyi bir dünya için hedeflenen toplumsal değişim konusunda insanlık önünde duran iki seçenek, Anglo-Sakson kapitalizme karşı Batı Avrupa tarzı 'refah devleti'ne dayanan kapitalizmle sınırlı değil. Ancak buna rağmen Avrupa'da küresel hareketin içinde AB'nin reform edilebile-

ceğine dair illüzyona sahip sol yaklaşımlar söz konusu. Örneğin sosyal liberal koalisyonlara katılan Fransız Komünist Partisi (FKP) ve Almanya'da Demokratik Sosyalizm Partisi (PDS) gibi partiler ya da ATTAC gibi radikal reformist çevreler AB projesini, ABD emperyalizminin karşısında olumlu bir seçenek olarak ele alıyor ya da bu konuda suskun kalmayı siyasi hedefleri açısından uygun görüyor. İtalya'da Komünist Yeniden Yapılanma (PRC), hareketin sokaktaki gücüne yaslanmak yerine, Berlusconi'yi devirerek, Prodi ile bir hükümet kurma düşüncesinde. ATTAC liderliği Chirac'ın Balkanlar ve Afganistan'daki emperyal-

ist savaşlardaki rolüne bakmadan, emperyalist rekabetin gereği Bush'un hegemonya savaşına karşı çıkışını anti-emperyalist bir duruş gibi yorumlayabiliyor.

Avrupa Sol Partisi'ni (ASP) oluşturan partilerin AB'ye yaklaşımı, parlamentarist perspektifleri nedeniyle bir ön kabule dayanıyor. ASP, tabanın da katıldığı dinamik bir tartışma süreciyle değil, yukarıdan aşağıya diplomatik düzeyde yürütülen görüşmelerle kuruldu. Çünkü ASP'nin kurulmasında itici güç toplumsal bir değişim için mücadele dinamiği değil, temel olarak AB'nin olanaklarının daha iyi kullanılması ve seçimlere yönelik parlamentarist bir perspektiftir.

ASP'nin çeşitli belgeleri, başka bir dünya isteğini dile getirmekle birlikte, anti-kapitalist bir stratejiye sahip değil.

Avrupa Sol Partisi AB'yi kabullenmiş bir yerden politika yaparken, İngiltere'den Respect-Unity, Sosyalist İşçi Partisi (SWP), İskoçya Sosyalist Partisi (SSP), Fransa'dan Devrimci Birlik (LCR) gibi sosyalist örgütlerin oluşturduğu girişim, AB'ye karşı net bir tutum içinde. Ayrıca bu parti ittifaklarının dışında da çok geniş bir yelpazede, özellikle sosyal forumlar zemininde ve savaş karşıtı hareket içinde örgütlü AB karşıtı, anti-kapitalist bulunuyor. Dolayısıyla Avrupa solu ile bütünleşmenin önkoşulu AB üyeliği

Emperyalizmin örgütüdür

Emperyalist işçi sınıfının AB'de engel

değil, tam tersine ona karşı çıkmaktan geçiyor.

Emperyalizmin karşısında

AB'nin karakterini belirleyen iki önemli faktör, Avrupalı çokuluslu şirketlerin ve Avrupa emperyalist devletlerinin güçlerini ve diplomatik çıkarlarını bu proje içinde ortaklaştırmaları olarak özetlenebilir. Merkezinde bu güçlerin çıkarlarının yattığı süreç tüm ulus-devletlerin eşit çıkarları üzerinden şekillenmiyor. AB projesi bu anlamıyla üye devletler arasındaki rekabet koşullarını ortadan kaldırmamıştır. Ulusal devletlerin bir takım merkezi sorumlulukları, daha büyük ölçekte federal bir devlet yapısı altında toplanıyor. Sonuçta her şey daha büyük ölçekte ve merkezde Fransa ile Almanya gibi emperyalist devletlerin denetiminde yeniden şekilleniyor.

Kısacası Avrupa'da, tek başlarına yeterli rekabet

gücü olmamasından kaynaklanan, çeşitli emperyalist devletleri bir araya getiren temel dinamik, emperyalistler arasındaki çelişkidir. Çeşitli Avrupalı emperyalist devletlerin bir araya gelmesi, bu kıtadaki emperyalizmi ortadan kaldırmıyor, tam tersine ABD ve Japonya karşısında dahi güçlü bir emperyalist blok oluşmasına yol açıyor. Bizim tutumumuz, emperyalistler arasındaki rekabette taraf olmak değil, bu bloklar arasındaki çelişkilerin derinleştirilmesi yönünde olmalı.

Sosyalistlerin nihai hedefi kapitalizmi aşmak. Bu hedef doğrultusunda mücadele ederken, bağımsız bir sınıfsal tutum takınmalı ve kapitalist sınıfın şu ya da bu kesiminin çıkarlarını savunur pozisyonlara düşmemelidirler. Kapitalizmi aşmak ise soyut bir talep değil. Çokuluslu şirketlerin elindeki ekonomik gücü geri alırken, piyasanın ortadan kaldırılarak, üretimin ve paylaşımın demokratik

olarak planlandığı bir ekonominin örgütlenmesi, siyasi iktidar yapısının radikal olarak yıkılarak, aşağıdan yukarı yeniden oluşturulması, rekabete değil, dayanışmaya dayalı bir toplumsal örgütlenmenin gerçekleşmesinden bahsediyoruz. Böyle bir dünyada zenginlikleri kendi coğrafyasına hapseden, sorunlarını ise ihraç eden bir AB'nin varlığı söz konusu olamaz. İlerici birleşik kapitalist bir Avrupa gerici bir ütopyadır ve öyle kalacaktır. Kapitalistlerin farklı ulusal çıkarları bunun önünde engel oluşturmaktadır.

Türkiye egemen sınıfının ve onun programının yürütücüsü hükümetin AB üyeliği hedefi, bizim kapitalizmi aşma hedefimizin tam tersi yönünde yol alacağı çok açık. Dolayısıyla Türkiye egemen sınıfının hedefinin ne kadar uzağında olursak, anti-kapitalist başka bir dünya hedefimizin o kadar yakınında olma şansımız olacaktır.

F. Levent ŞENSEVER

Gelir dağılımı ve yoksulluk

AB'nin genişlemesiyle birlikte topluluk içinde yoksulluk sınırı altında yaşayanların sayısı 55 milyondan 68 milyona ulaştı. AB içinde yoksulluk ve gelir eşitsizliği her dönem var olmasına karşın, yeni liberal politikaların azgınca uygulanmaya başlandığı 1990'lardan itibaren çok daha hızlı arttı. Avrupa'da yoksulluk sınırı, kişi başına düşen ulusal gelirin yüzde 60'ının altında gelir sahibi olanlar olarak tanımlanıyor. Bu tanıma göre 1998 yılında AB ülkelerinin toplam nüfusunun yüzde 18'i yoksulluk sınırının altında ve bunların yaklaşık yarısı üç yıldan fazla bir süre bu sınırın altında yaşıyordu.

AB'de 2001 yılında nüfusun gelir düzeyi en yüksek yüzde 20'si ile en

düşük yüzde 20'si arasında ortalama 4.4 kat fark vardı. Yani tepedeki en zengin yüzde 20'nin geliri, en yoksul 20'ye göre ortalama 4.4 kat daha fazlaydı.

AB'de yoksulluk ile sosyal harcamalar arasında önemli bir ilişki söz konusu. Bu konuda yapılan araştırmalar, şayet gelir dağılımı sosyal harcamaya bütçeleriyle dengelenirse, bir başka ifadeyle sosyal yardımlar olmasa, topluluk içinde 2001 yılında yoksulluk tehditi altında olan nüfusun yüzde 24'e ulaşmış olacağını gösteriyor. Buna emeklilik maaşı ile geçinenler de eklenince, yoksulluk sınırı altında olma riski taşıyan nüfusun oranı yüzde 35'e kadar çıkmaktadır. Bu durum, AB'yi küresel dünyada daha rekabetçi kılmayı amaçlayan ekonomik reformların hedefi olan sosyal güvenlik sisteminin çökmesinin, AB emekçileri için ne kadar büyük bir tehdit oluşturduğunu gösteriyor.

Avrupa'da ırkçılık ve yabancı düşmanlığı:

Avrupa Hristiyan kimliği ve İslam

F. Levent ŞENSEVER

Avrupa'da yaşayan Müslümanların sayısının 13 - 25 milyon arasında olduğu tahmin ediliyor. Ancak Müslüman azınlığın net bir tanımı olmadığı ve birçok ülkede kişi haklarını koruyan yasalar nedeniyle dini aidiyetler resmi belgelerde yer almadığı için, kesin bir veri yok. Bu konudaki veriler çoğu kez ülkeler bazında ele alınıyor, böylece aslında heterojen bir topluluk oluşturan göçmen işçiler, homojen bir topluluk gibi ele alınıyor. Avrupa'da yaşayan Müslüman azınlığın çoğu buldukları ülkelere entegre olmuş durumda. Buna rağmen, siyasi alanda yeteri derecede temsil edilmiyorlar.

Avrupa'da Müslüman azınlık

Müslümanların Avrupa'ya yabancı olduğu tartışmalı bir iddia. Müslümanlık daha 8. yüzyılda Avrupa'ya adım atmış ve İspanya'daki varlığını 15. yüzyılın ortasına kadar sürdürmüştü. Bugün de İspanyol kültürüyle sentez halinde izlerini sürdürüyor. Balkanlar'daki Müslüman nüfusu azınlık kavramı ile açıklamak ise olanaklı değil.

Müslümanların uzun yıllara dayanan Avrupa'daki varlıkları, 11 Eylül sonrası bir tehdit olarak görülmeye başladı. Christian Broadcasting Network (Hristiyan Yayın Şebekesi) editörlerinden Dale Hurd, Avrupa'nın Araplaştığı öcüsünü bir adım ileriye götürüyor: "Ortadoğu'daki bir çok Araptan farklı olarak, Avrupa'daki Araplar oy kullanabiliyor. Ve siyasi nüfuzları art-

tıkça, Avrupa'nın daha çok anti-semit, daha çok anti-İsrail, daha çok anti-ABD olması olası... Avrupa'nın üzerinde medeniyetler çatışmasının gölgesi dolaşüyor." Böylece Arap kimliği, bireysel düşüncelerinden bağımsız olarak genel bir anti-semit, anti-ABD olma durumuyla özdeşleştirilirken, ABD karşıtı bir duruşa sahip olmak da, ideolojik bir şekilde Avrupa değerlerine karşı olmakla eşdeğer görülüyor. Burada ayrıca Müslümanlık, Arap olmakla özdeşleştiriliyor.

Bush'un ve Blair'in Afganistan ve Irak'a karşı savaşları İslam düşmanlığının yaygınlaşması ve yükselmesine önemli ölçüde yardımcı oldu. Savaşları meşrulaştırma telaşı içinde olan Washington, 'fanatik', 'terörist', 'köktendinci' gibi tanımlamalarla, 'radikal' İslamın ve Müslümanların küresel bir tehdit oluşturduğu kanısını yaygınlaştırdı. 'Şer eksenini' olarak tanımlanan odaklara karşı mücadele, 21. yüzyılın küresel güvenlik anlayışının merkezini oluşturmaya başladı. Böylece bir yandan emperyalist savaşlar meşrulaştırılırken, öte yandan savaşa ve işgale karşı direniş ve bu amaçla dayanışma kırılmaya çalışılmakta. Ebu Garip Hapishanesi'nde veya Guantanamo'da Müslüman tutuklulara yapılan işkencelerin meşrulaştırılması için, işgale karşı direnen bu tutukluların insani değerlere sahip olmayan, özgürlükleri tehdit eden varlıklar olarak tanıtılması gerekiyor.

Avrupa Birliği, ABD'nin evrensel insan hakları değerlerini çiğneyen uygu-

lamalarına itiraz etmesine karşın, 11 Eylül 2001 saldırıları sonrasında, temelinde 'İslam tehdidi' olan stratejik güvenlik yaklaşımını benimseyerek, güvenlik ve dış politikasını Washington'un bu konseptiyle tamamen uyumlu bir şekilde oluşturdu. Böylece İslam, Batı değerlerini ve özgürlüğü tehdit eden şiddet ve terör ile özdeşleştirilerek, açık kurumsal ayrımcılık ve ırkçılık AB adalet mekanizmasına monte edildi. Tüm Müslümanların potansiyel olarak terörle özdeşleştirilmeleri büyük bir haksızlık, ve ırkçılıktan başka bir şey değil.

'Avrupa değerleri'ni oluşturan normlar içinde Hristiyan inancının önemli bir rol oynadığına dair inanç oldukça yaygın. Papa bu konuda şunları söylüyor: "İleride nasıl şekillenirse şekillensin,

...AB, Avrupa'nın kişi fikir ve özgürlüklerinin beşiği olduğunu ve bu fikirlerin oluşmasının, Avrupa toprağının derinliklerine Hristiyanlık tohumunun ekilmiş olmasından kaynaklandığını unutmamalıdır... Avrupa, Hristiyan kökeninden aldığı dünya görüşünün yüce ilkelerine dayandığı sürece, geleceğe güvenle bakabilir."

'Hristiyan kimliği'nin yücelik ve özgürlük fikriyle özdeşleştirilmesinin, Vatikan'ın yaklaşımındaki naifliğin ötesinde, gerçek yaşamda politik karşılığı var.

Liberalliğiyle ünlü Hollanda'da, Müslümanlara karşı düşmanlığını gizlemeyen film yapımcısı Theo van Gogh'un geçen Kasım'da Faslı bir Müslüman tarafından dini motiflerle öldürülmesi, bu ülkede

tüm Müslümanlara karşı geniş bir saldırının başlamasına yol açtı. Van Gogh'un öldürüldüğü yerde anısına bırakılan mektuplardan birinde "Düşmanlar aramızda yaşıyor" yazarken, bir başkası da "İşte İslamın gerçek yüzü" diyordu. Van Gogh'un ölümünün arkasından bir çok azınlık binası ve cami kundaklandı. Bu şiddet dalgası sırasında devlet yetkilileri, Müslüman azınlığa yönelmiş şiddeti meşru gösteren açıklamalarda bulundu. Hollanda'da yaşananlar, tüm Avrupa'da yaşanıyor.

Müslüman günah keçileri 11 Eylül saldırıları sonrası Avrupa'da başta Müslüman azınlık olmak üzere, göçmen işçilere karşı ırkçı saldırılarda bir sığrama gözleniyor. 2002 yılında ırkçı, etnik ve dini motiflere dayalı Almanya'da 12.933, İsveç'te 2.391 ve Büyük Britanya'da 7.314 yabancı düşmanlığı içeren saldırı kayıtlara geçti. Çok sayıda saldırı istatistiklere yeterince yansımadağı gibi, diğer birçok ülkede bu istatistikler dahi tutulmamakta.

Müslüman günah keçileri oluşturulması projesi, sadece aşırı sağ ve muhafazakar çevrelerde değil, geniş halk yığınları içinde de tutmuşa benziyor. Hatta Fransa ve Almanya'daki başörtüsü tartışmalarına yakından bakıldığında, liberal eğilimli aydınlar ve muhalif güçler arasında dahi Müslüman azınlığa yönelik ayrımcılığa karşı hoşgörüyü ve bunun haklı nedenlere dayandığına dair inanca rastlanabiliyor.

İngiltere 'Savaş Durdurun Koalisyonu'

(Stop the War Coalition) sözcülerinden Selma Yakub, 2003 yılında Müslüman azınlığa karşı yürütülen ayrımcılığı anlatmak üzere Londra'da katıldığı Avrupa Sosyal Forumu'nda, Fransız katılımcıların çok sert protestolarıyla karşılaştı. Öyle anlaşılıyor ki katılımcıları, Yaqoob'un İngiltere tarihinin en büyük savaş karşıtı eylemlerini düzenlemiş bir örgütün aktivisti ve sözcüsü olması değil, onun 'Müslüman kimliği' daha çok ilgilendirmiş. Yakub şaşkın bir şekilde şunları söylüyor: "Sadece başörtüsü takmamdan dolayı insanların bu şekilde tepki göstermelerinden gerçekten dehşete düştüm. Gerçekte beni çok altüst eden bir deneyimdi." Yakub'un deneyimi, daha üstün bir medeniyeti temsil ettiğini düşünen insanların yapabileceklerinin küçük bir göstergesi olurken, aynı zamanda ayrımcılığın nasıl kolaylıkla muhalif kesimlerin içine sızabildiğinin de kanıtı.

Nitekim Fransa'da başta ATTAC gibi toplumsal hareketler, Irak'taki direniş hareketinin Müslüman kimliği nedeniyle net bir savaş karşıtı tutum almamayı tercih etti. ATTAC'ın, savaşın emperyalist karakterine rağmen direnişçilerin inançlarına bakarak, savaş karşısında orta yolcu bir duruş sergilemesi, AB'nin İslam karşıtı politikalarının ne kadar etkin olduğunun en önemli göstergelerinden biri. Bu durum, sosyalistler açısından konuya ilişkin ideolojik ve politik bir mücadele verilmesinin önemini de gösteriyor.

Avrupa'da şovenizm ve faşizm

Günümüzde yeni ırkçı eğilim, bir ırkın diğerine biyolojik üstünlüğü yerine, etnik gruplar arasında kültürel farklılığa vurgu yapıyor. Özellikle Batı Avrupa gibi göç alan ülkelerde 'yabancı düşmanlığı' olarak yansıyan ırkçı yaklaşımlar da yaygın. Buna göre, insanların (Beyazlar), yabancı kültürden çok sayıda insanın (beyaz olmayanlar) varlığını, ülkelerinin karakterini olumsuz olarak değiştireceği yönünde 'korku'ya sahip olduğu ve bunun insanın doğasında olduğu vurgulanıyor.

AB'nin bir çok yetkili ağzından da sıkça duyduğumuz özel bir 'Avrupa kültürü' ve medeniyet tanımını bu çerçevede ele almak gerekiyor. Geniş bir mutabakat

temelinde Avrupa kültürünün başlıca özellikleri olarak, Yahudi-Hristiyan dini ve Roma-Yunan-Hellen medeniyetlerinin mirasıyla felsefe, sanat ve bilim alanlarındaki çağdaş gelişmişlik düzeyi vurgulanmaktadır. Bu kısaca "Batı medeniyeti" olarak ifade ediliyor. Aslında özellikle son döneme bakıldığında bu medeniyetin "Plato'dan Nato'ya uzandığını ve ekonomik olarak geri kalmış ülkelere 'medeniyet götürme' iddiasını silahla yerine getirdiğine tanık oluyoruz.

Resmi Avrupa kültürü iddiası Batı Avrupa'yı özel kılmaya yönelik bir elitizm ve bu coğrafyada yaşayan insanların, kürenin geri kalanından farklılaşmaya yönelik bir şovenizm içermektedir.

Homojen 'Avrupa kimliği' iddiasının arkasında, Schengen anlaşması yatıyor. Emperyal geçmişe dayanan tek Avrupa kültürü iddiası, ortak vize, ortak bir göç ve iltica politikası gibi uygulamalar için elverişli ideolojik bir zemin hazırlamakta, Avrupa kimliği, Schengen duvarlarının sivası olarak kullanılmaktadır. Birlik sınırları etrafından ekonomik, politik, kültürel, dini ve demografik büyük çelişkiler, Schengen sınırının her iki tarafında iki ayrı dünya olarak kalıcı bir şekilde ayrıştırılıyor. Schengen sınırları içinde hapsedilen 'Avrupa kültürü'nün temel düşmanı olarak resmi ve gayri resmi belgelerde radikal İslam, yoksulluk ve yoğun nüfus yer alıyor.

İslam ve Müslüman azınlık potansiyel bir tehdit olarak görülüyor.

Böylece, Avrupa'nın İslam'la olan tarihi sınır çatışması yeniden hortlatılarak, aslen ekonomik ve toplumsal sorunlar, 'güvenlik' maskesi altında Beyaz bir Avrupa ekseninde ele alınıyor. Kültürel anlamda 'yabancı' olarak damgalanan azınlıklar dışlanarak, Schengen kalesi içinde örülen kültürel duvarların dışına itiliyor.

Sonuç olarak Avrupa kimliği üzerinden yükselen şovenizm, temel olarak bu coğrafyadaki sağ ideolojinin zaferine işaret ediyor. Türkiye'nin üye adaylığının niteliğini tartışma konusu yapan ve bu konuda en çok itirazın yapıldığı iki ülkenin Avusturya ve Fransa olması, Almanya'da

Hristiyan Demokrat Birlik Partisi (CDU) lideri Angela Merkel'in de bu koroya katılması tesadüf değil. Avusturya'da faşist Haider'in Avusturya'da faşist Haider'in (FPÖ) 1999 genel seçimlerinde yüzde 26.9 oy alarak, hükümet ortağı olduğunu; Chirac'ın 2002 başkanlık seçimlerinde, 1958'den bu yana en kötü sonucu aldığı, buna karşın faşist Le Pen'in yüzde 17 oy oranına ulaştığını anımsayalım. Bayan Merkel ise ülkesinde faşist DVU, REP, NPD gibi partilerin yerel seçimlerde kazandıkları başarıların yanı sıra, son iki genel seçimi kaybetmenin travmasını yaşıyor. Tüm bu ülkelerde Avrupa şovenizmi doruktayken, 'yabancı' ve 'misafir' işçiler en önemli seçim malzemesi.

AB'nin militarist hedefleri

AB'nin piyasacı ve militarist anayasası

Avrupa Birliği küresel bir askeri güç olma yönünde ciddi adımlar atmaktadır.

Topluluk daha 1992 yılında, Maastricht Antlaşması'nda kriz bölgelerinde devreye girecek bir askeri yapılanmaya girişti. Bu anlaşmada, ticaret ve finans politikalarının yanı sıra, "dış politika ve güvenlik", topluluğun üzerine yükseldiği üçüncü ortak değer eksenini vurgulanmaktaydı. 1997 Amsterdam Antlaşması'yla, olabildiğince hızlı müdahale ve muharebe yeteneği yüksek, kendi toprakları dışında konuşlandırabileceği bir AB ordusunun (RRF) oluşturulması öncelikli hedefler arasına alındı.

Yeni ordu, Brüksel'den 4.000 km uzaklığa kadar olan bölgeleri kapsayacak, en geç 60 gün içinde konuşlandırılacak, en az bir yıl kriz bölgesinde kalma yeteneğine sahip olacak şekilde 60.000 askerden oluştu. Hizmetine 400 savaş uçağı ve 100 savaş gemisinin verildi.

2000 yılındaki Nice zirvesi sonrasında tehditler ve hedefler "enerji arzının ve rezervlerinin güvenliği, ortak bir Avrupa hava sahası (Galileo), kritik altyapının korunması, siber-suçlar, hava taşımacılık ve uçakların güvenliğinin sağlanması" olarak belirlendi. Bu çerçevede görev yapması için AB Kriz Önleme Gücü (COPS), yapılandırıldı. COPS, olası veya fiili krizlere 24 saat içinde müdahale etme yeteneğine sahip, içinde polis, sağlık ekibi ve sivil hizmet personeli gibi uzmanlar bulunan ve en fazla 15.000 kişiden oluşan

bir kriz yönetimi gücü olarak oluşturuldu.

AB'nin kendi coğrafyası dışındaki ilk askeri müdahalesi, 2003 yılında Makedonya'da gerçekleşirken, ikincisi Kongo Cumhuriyeti'nde gerçekleşti. İkinci müdahalenin ilginç bir özelliği, AB ordusunun 'misyon' alanı olarak belirlenen, Brüksel'den 4.000 kilometre yarıçapı uzaklığının ötesinde olmasıydı. Bu operasyonda AB, Fransa komutanlığında ilk kez Nato'nun desteği dışında askeri bir müdahalede bulunuyordu. Fransa Savunma Bakanı Artemis bu operasyonu gururla, "Avrupa güvenlik politikasının doğum saati" olarak ilan etti.

AB'nin askeri bir güç olma hürsü, Anayasa'sına da yansdı. Savunma ile ilgili bir başka belge

de, AB tarafından görevlendirilen Javier Solana'nın hazırladığı ve Aralık 2003'te kabul edilen Avrupa Güvenlik Stratejisi'dir. "Daha iyi bir dünyada güvenli bir Avrupa" başlığını taşıyan bu belge, AB'nin dış politikasının geleceği açısından en önemli strateji belgelerinden biri. Belgede dile getirilen küresel tehditler ve güvenlik için çözümler açısından ABD'nin ulusal güvenlik stratejisiyle şaşırtıcı derecede benzerlikler söz konusu.

Strateji belgesinde, AB'nin dünyada en büyük petrol ve doğal gaz dışalımıcısı olduğu belirtiliyor. Böylece tıpkı Pentagon'un politikalarında olduğu gibi, "güvenlik" ile "enerji" politikaları arasında ilişki kuruluyor. Belgede, Avrupa açısından üç 'yeni' tehdit

olarak "terörizm", "kitle imha silahlarının yaygınlaşması", "zaaf devletler ve organize suçlar" saptanıyor. Washington'un hegemonya savaşlarını meşurlaştırmak üzere kullandığı 'tehdit' ideolojisi, Avrupa'nın güvenlik anlayışının merkezine oturtuluyor.

Böylece, dünyanın her bir yanında, 'önleyici' müdahaleler için meşru zemin hazırlanmış oluyor. Nitekim belgede, "Krizler henüz başlamadan harekete geçmeye hazır olmalıyız. İhtilafın ve tehditin önlenmesi hiçbir zaman gereğinden önce başlamış sayılmaz" denilerek, Pentagon'un 'önleyici savaş' konsepti, AB'nin militarist politikalarına temel oluşturuyor.

Avrupa Anayasası, AB süreci içinde önemli adımlardan biri. Günümüzdeki koşullar; 11 Eylül saldırıları, II. Körfez Savaşı, yaşanan iki önemli kriz sonrası artan uluslararası rekabet koşulları ve genişlemenin ortaya çıkardığı etkiler çerçevesinde, Avrupa kapitalizminin çıkarlarını koruyacak olan uluslararası bir devlet yapılanması gereğini gündeme getirdi.

Bu açıdan Anayasa, Avrupalı çokuluslu şirketlerin küresel rekabet içindeki çıkarlarını koruyacak olan yeni liberal politikaların pekiştirilmesi ve AB'nin süper güç olması için gereken militarist hedeflerin meşurlaştırılmasına yönelik bir çabanın ürünü. İnsan unsuru geri planda bırakılmış bir belge.

Örneğin, bir anayasada görmeye alışmadığımız şekilde piyasa ekonomisini, AB'nin temel ekonomik modeli olarak sabitliyor, rekabeti serbest ve dokunulmaz kılıyor. Seçmen vatandaşların nasıl bir ekonomik politika izleneceği konusunda karar vermelerinin önünde başka bir seçenek bırakılmıyor. Böylece en temel yurttaşlık hakkı da çiğnenmiş oluyor.

Başka bir dünya AB'siz olacak!

Sol içinde gerek ekonomik gelişmelerin, gerekse demokratik açılımların burjuva devlet yapısı tarafından işçilerin lehine sağlanabileceği fikri oldukça eskilere dayanıyor. Bu yaklaşımı açıkça benimseyen sosyal demokrasinin dışında, özellikle II. Dünya Savaşı sonrası dönemde solda çok geniş bir yelpaze de bu fikirden etkilenmekteydi.

Refah devleti

Batı Avrupa'da bugün 'refah devleti' dediğimiz Keynesçi devlet müdahalesi yoluyla ekonomik gelişme, İkinci Dünya Savaşı sonrasında özgür bir iradeyle (yani işçi sınıfına yönelik bir katkı olarak) değil, Sovyet Rusya'nın ve Doğu Bloku'nun sermaye birikim modeli olan devlet kapitalizmine karşı zorunlu bir alternatif olarak benimsendi. Çünkü o dönemde Küba ve Hindistan gibi sömürgecilere karşı bayrak açmış ve özgürlüğünü yeni kazanmış olan bir çok ülke, devlet eliyle kalkınma modelinin çekiciliğine kapılmıştı. Dolayısıyla 'refah devleti' iki emperyalist blok arasındaki çatışma dinamiğinin sonucunda

ortaya çıkan bir sermaye birikim modeli olarak ortaya çıktı. Bu model verilen mücadeleler oranında işçi sınıfının lehine kazanımları içerdi. Mücadeleler geriledikçe, kazanımlar da geriledi.

1970'lerin ikinci yarısından itibaren yaygınlaşan ve derinleşen krizler, sermaye sınıfını bu ekonomik yıkımlardan kendi lehine daha az tahribatla çıkışı için yeni arayışlara itti. Keynesçi modelin terk edildiği, devletin ekonomiyi müdahalesinin asgariye indirildiği, her şeyin piyasadaki rekabete göre belirlendiği yeni liberal politikalar böyle ortaya çıktı. Emekçiler açısından bu iki sermaye birikim modeli arasında görece bir fark olmasına karşın, her ikisinin de nihayetinde sermaye birikim modeli olduğunu unutmamak gerekiyor.

Geçmişte kâr peşinde koşarken üretim araçlarının gelişmesine yol açan küresel kapitalizm görece ilerici bir rol oynarken, bugün kâr için doğayı ve tüm canlı türlerini tehdit ederek, milyarlarca insanı açlığa iterek ve rekabeti militarist boyutlara taşıyarak, insanlığın gelişiminin önünde engel oluşturan gerici bir karaktere büründü. Serbest

ticaret ve liberalleşme ideolojisinin arkasında tüm kapitalistlerin pazar mücadelesi yatmaktadır. Avrupa sermaye bloğu, ABD ve Japonya sermaye bloklarıyla birlikte bütün bu koşulların baş aktörleri arasında gelmektedir. Her biri kendi pazarını ve etki alanını korurken, maliyeti insanların açlığı ve kanıyla ödenecek şekilde rakiplerinin alanlarına doğru kıyasıya genişleme mücadelesi vermektedir. Bu mücadelenin yegane itici gücü kâr hürsüdür.

Nitekim Avrupa Birliği de Lizbon Stratejisi ve Maastricht kriterleri gibi sermaye birikim süreçlerine yönelik önlemlerle, küresel kapitalist piyasalarda rakipleri karşısında rekabet gücünü artırmaya çalışmaktadır. Bu önlemlerin tümü yeni liberal enstrümanlar olup, hedef ise sosyal devlet anlayışıdır. Sermaye açısından rekabet gücünün artırılmasının yegane koşulu, kamu harcamalarını kıstak, sosyal güvenlik harcamalarını asgariye indirmek ve ücretleri düşürmektir. Nitekim AB'nin resmi politikası da bu yönde olup, Türkiye'ye dayatılan üyelik kriterleri bu yöndedir. IMF yetkilileri tarafın-

dan yapılan, AB üyelik süreci sayesinde orta vadede Türkiye'nin IMF'ye gereksinim duymayacağı yolundaki açıklama tam da bu nedendir. Çünkü dayatılan IMF programıyla, AB'nin ekonomi-politikası arasında nitel bir fark yoktur.

Kıyımlar

Tüm bu olgular Avrupa Birliği'nin sınırlarına işaret etmektedir. Bugün Türkiye sermaye sınıfının az gelişmişlikten kaynaklanan gerici karakteri ve konumu nedeniyle, Topluluk üyeliğinin sağlayacağı görece iyileşmeler olabilir. Ancak şunu unutmamak gerekiyor ki, Türkiye adına sağlanacak gelişmeler ulusal olarak herkesin yararlanacağı ortak bir gelişmeye işaret etmemektedir. Türkiye sermaye sınıfının bu üyelikten elde edeceği kazanımlar olacağı açık. Toplumun geniş kesimleri ise ancak kıyımlarla yetinecek. Özelleştirmelerin hızlanmasını öngören, rekabetçi piyasa ekonomisini temel ekonomik politika olarak dayatan bir üyeliğin işçi sınıfına kalıcı kazanım sağlayacağını söylemek olanaklı değil. Tarım

emekçilerinin ise kaybedeceği çok şey var. Bazı araştırmalar, tarım sektöründe 20 milyon kadar insanın işsiz kalacağını öngörüyor. Devrimci Marksistler, işçi sınıfının kısmi kazanımları için böylesine bir bedeli asla kabul edemez. İşçi sınıfının ortak çıkarları için mücadele etmek zorundayız.

Demokrasiye evet, yeni liberal saldırıya hayır diyebilmek için, egemen sınıftan bağımsız politik bir duruşa ve taleplere sahip olmalıyız. Bunun temel adımı ise yeni liberal projelerle bağımızı koparmaktan geçiyor. Toplumsal değişim taleplerimiz tarihsel olarak bir santim ileriye gösteren, karşılığında ise ağır bedeller ödenen yeni liberal sınırları yıkmalı. Radikal reform mücadelemizi kapitalist projelerin ufuklarının çok daha ötesine götürmeliyiz. Bunu becerebilmek için, kapitalist enstrümanlara değil, işçi sınıfının kendi gücüne güvenmek gerekiyor. Başka bir dünya, işçi sınıfının kendisini iktidar olarak örgütlemesiyle mümkün olacak. AB projesi ise, işçi sınıfının bu hedefinin önündeki en büyük engellerden biri. AB'nin olduğu bir dünya, başka bir dünya olmayacak.

1905 devrimi:

Başka bir dünyaya atılan kocaman bir adım

Şenol KARAKAŞ

1905 devrimi, Ocak ayında Rusya'da gerçekleşti. Çarlık rejimi tüm baskı aygıtlarıyla, tüm kokuşmuş bürokrasisiyle egemenliğini sürdürüyordu. Kötü olan, Çarlığın bu egemenliğinin sarsılmaz olduğu fikrinin yaygın olmasıydı. Bu yaygın fikre rağmen Rusya'nın işçileri ve ezilenleri isyan ettiler. Çarlığın sarsılmazlığı fikrini sarstılar. Devrime girdiler.

1904 yılında başlayan Rus-Japon savaşı Rusya'da varolan toplumsal hoşnutsuzluğu daha da artırdı. Savaş, yoksulluğa ve işsizliğe, yoksulluk ve işsizlik toplumsal hareketlenmelere neden oldu. 1905 devrimini değerlendirdiği bir çalışmasında Polonyalı devrimci Rosa Lüksemburg, 1890'lardan 1905 yılına kadar Rusya'da işçilerin eylemlerinin hem yaygınlığının hem de taleplerinin giderek güçlendiğini net bir biçimde anlatır.

Savaşın ortasında Çarlık rejimi ise işçilerin bu taleplerine hiç yüz vermedi. İşçi bölgelerinde işten çıkartmaların giderek yoğunlaşmasına, çalışma saatlerinin uzunluğuna karşı bir çok fabrikada işçiler grev komiteleri kurdular. Grev komitelerinin amacı, işçilerin patronlara karşı işyerlerinde çıkarlarını korumak için verdikleri mücadeleyi koordine etmektir.

Fakat 1905 yılında ezilenlerin çıkarlarını korumak için en işlevsel ve popüler olan örgüt, liderliğini Papaz Gapon'un yaptığı bir tür sendikaydı. 1905 yılının Ocak ayında, giderek yaygınlaşan hoşnutsuzluğu örgütlemek isteyen Binlerce işçi, durumdan hoşnutsuz olan binlerce insan saraya doğru yürüyüşe geçti. Ellerinde Çarın resimleri, dinsel ikonalar ve "Çar baba"ya yakaran sloganların olduğu gösteri kimsenin ummadığı bir biçimde son buldu.

Çara sorunlarını anlatmak isteyen işçiler Çarın kurşunlarına hedef oldular. Yüzlerce işçi çarın askerlerince katledildi. Tarihe Kanlı Pazar olarak geçen bu gösteri ve Çarın bu gösteriye acımasızca saldırmaya, şiddetli bir toplumsal patlamayı tetikledi. Birkaç hafta içinde işçiler kitleler halinde sokaklara çıkmaya, tepkilerini kızgın gösterilerle örgütlemeye başladılar.

Rusya'nın tüm merkezi şehirlerinde kitlesel eylemler siyasal yaşama damgasını vurmaya başladı. Çar kısa sürede bir

Papaz Gapon Çarın sarayına bir "yakarma yürüyüşü" yapılmasını önerir.

anayasayı, parlamentoyu ve emekçileri koruyan bir dizi yasayı, demokratik bir seçim hakkını onaylamak zorunda kaldı. Binlerce işçinin ölüm emrini veren Çarlık rejimi, 1905'in kitlesel eylemlerinin kendi sonunu hazırlamasını engellemek için kitlelerin taleplerini dikkate almak ve bir çoğunu hayata geçirmek zorunda kaldı.

1905 devrimi bir çok ilki başardı. Bunlardan en önemlisi, 1871 yılında Paris'te yaşanan işçi isyanından sonraki en önemli işçi hareketiydi. Bir işçi hareketinin ekonomik ve siyasal rejimi devrilebileceği yönünde Marksistlerin uzun yıllardır savundukları fikirlerin kanıtlandığı bir süreç oldu.

Dünyayı kahramanların, aydınlanmış bireylerin değiştireceğini savunan ve Rusya'da bütün bir sosyal devrimler döneminde etkin olan, bireysel terörist eylem yöntemlerinin benimsenmesine neden olan anlayış, 1905 devrimi sayesinde zayıfladı. Troçki bu durumu şöyle anlatıyor: "Bireysel terör eylemleri olgusu, bir ülkenin politik geriliğinin ve oradaki ilerletici güçlerin zayıflığının şaşmaz belirtisidir. Proletaryanın engin gücünü gösteren 1905 devrimi, bir avuç entelek-

1905 devrimi bir çok ilki başardı. Bunlardan en önemlisi, 1871 yılında Paris'te yaşanan işçi isyanından sonraki en önemli işçi hareketiydi. Bir işçi hareketinin ekonomik ve siyasal rejimi devrilebileceği yönünde Marksistlerin uzun yıllardır savundukları fikirlerin kanıtlandığı bir süreç oldu.

tüel ile Çarlık arasındaki teke tek mücadelenin romantizmine son verdi. Birçok makalede tekrarladım; "Rusya'da terörizm öldü."

Önemli olan, işçi sınıfının kapitalist üretim içindeki konumundan kaynaklanan kolektif üretim ve mücadele gücüdür. 1905 devrimi bu gücün önemini göstermiştir. İşçilerin kendilerini patrona karşı savunmak için kurdukları grev komiteleri, işçi eylemleri sırasında hızla biçim değiştirmiş ve bir işçi ayaklanmasının merkezi örgütlenmesini sağlayan

ve bugün Sovyet adıyla bildiğimiz yapıya evrilmiştir. Bir kere sokaklara çıkmaya, baskılara boyun eğmemeye karar verdiğinde işçi sınıfının eyleminin ne kadar yaratıcı ve demokratik biçimler adlığının en başarılı kanıtı 1905 devriminin üzerinde yükseldiği bu Sovyet adı verilen örgütlenmelerdir.

1905 devrimi, ardından yaşanan tüm devrimlere ve mücadelelere ilham vermiştir. Rusya'da 1917 yılında yaşanan iki devrim, 1905 devriminin derslerini yaşayan işçi sınıfının eseri

oldu. Bu yüzden, 1905 devrimi, sadece devrimin güncel olduğunu, kimsenin beklemediği bir anda, kapitalizmin ürettiği sıkıntılara artık dayanamayan kitlelerin ani, kitlesel ve keskin eylemi olduğunu kanıtlamakla kalmadı. Kapitalist sistemi devrime ve başka bir dünyayı kurma gücünü hangi toplumsal sınıfın taşıdığını da bu yüzyılın başında gösterdi. Sıradan, cahil, okuma yazma oranı düşük olsa da işçi sınıfının değişimin gerçek motoru olduğu 1905 devriminin en önemli deneyimidir. Bir başka önemli deneyim de bu sıradan, cahil ve okuma yazma oranı düşük olan bu toplumsal gücün, mücadele içinde hızla değişiyor olmasıdır. İşçi sınıfı mücadele içerisinde egemen fikirlerin etkisinden kurtulur, öğrenir ve değişir.

Başka bir dünyayı nasıl kuracağımızı tartışırken 1905 devriminin hızına ve yarattığı toplumsal etkiye daha yakından bakmalıyız. 1905 devrimi, sadece bugün neleri yaparsak yenilmeyeceğimizi değil, dünyayı kökünden değiştirmenin ne kadar olanaklı olduğunu da gösteriyor.

KRONOLOJİ

1904

Şubat: Rus Çarlığı Japonya'ya savaş açar Kasım: Rusya'nın liberal burjuvazisi savaştan memnun değildir ve Anayasa istemi ile bir kampanya başlatır.

1905

4 Ocak: Rusya'nın en büyük fabrikası olan Putilov'da işçiler 4 işçinin işten atılmasını protesto etmek için greve başladılar. Atılan işçiler polisle işbirliği yapan Papaz Gapon'un sendikasının üyesiydiler.

4-7 Ocak: Grev bütün St Petersburg şehrine yayıldı. 140 bin işçi greve çıktı.

9 Ocak: Askerler Çar'a dilekçe vermeye gelen işçilere ateş açtı. Kanlı Pazar katliamı.

Katliamın ardından grevler Mart ayına kadar bütün Rusya'ya yayıldı.

Ağustos: Hükümet Japonya ile barış antlaşması imzaladı.

19 Eylül: Moskova'da dizgiciler greve başladı.

2 Ekim: St Petersburg dizgicileri dayanışma grevine gitti.

7-13 Ekim: Grev demiryollarına sıçradı ardından bir çok fabrikaya yayıldı.

13 Ekim: St Petersburg Sovyeti kuruldu. Genel grev ilan edildi.

16 Ekim: Çar Anayasa va-dinde bulundu.

26 Ekim: St Petersburg'da Alexandrovsky fabrikası işçileri 8 saatlik işgünü için greve başladılar.

28 Ekim: Kronstadt'da ayaklanma bastırıldı.

31 Ekim: St Petersburg Sovyeti'nin talimatı ile 8 saatlik iş günü için genel grev ilan edildi.

1 Kasım: Sovyet Kronstadt denizcilerinin idamlarını engellemek için genel grev ilan etti.

11 Kasım: Sivastopol'da ayaklanma.

12 Kasım: Sovyet 8 saatlik işgünü mücadelesini durdurdu.

14 Kasım: Sivastopol mücadelesi bitti.

26 Kasım: Troçki St Petersburg Sovyeti başkanı seçildi.

3 Aralık: St Petersburg Sovyeti liderleri tutuklandı.

9 Aralık: Moskova ayaklanması.

16 Aralık: Moskova ayaklanması bastırıldı.

Lenin
Partinin İnşası
Tony Cliff

Karakedi Kitapevi'nden ve Sosyalist İşçi satıcılarından alabilirsiniz

Kitle grevi işçi sınıfını daha da güçlendirir

Chris BAMBERY

Yüzyıl önce Rusya'da gerçekleşen bir devrimden ne öğrenebiliriz? 2005 yılında yaşadıklarımızdan çok uzakta bir olay olarak görünüyor. Oysa, 1905 yeni bir işçi sınıfının ortaya çıkışıdır.

Çok uluslu bir işçi sınıfı St Petersburg'da, Moskova'da, madenlerde ve tekstil sanayiinde en önde kadınlar olmak üzere ortaya çıkıyordu.

Bir devrim deneyi bu koca yığılı bir sınıfa dönüştürürken toplumdaki yerini ve onu nasıl değiştirebileceğini anlatıyordu.

Rosa Lüksemburg Alman sosyalist hareketinin önderlerinden birisiydi ama büyük çoğunluğu Rus imparatorluğunun sınırları içinde olan Polonya'da doğmuştu

Varşova'ya döndüğünde 1905 devrimini yaşadı. Yaşadığı deneyi Kitle Grevi adlı bugün de okunması gereken küçük bir kitapçıkta anlattı.

1905'e kadar devrimciler kaçınılmaz olarak en önemli devrime, 1789 Fransız Devrimi'ne bakıyorlardı. Ama O, kapitalist sınıfı iktidara getirmiş olan bir devrimdi.

Büyük bir darbe vurmadan kapitalistler ekonomik ve ideolojik egemenliklerini ari, stokrasi üzerinde de oluşturdu. İktidar eski egemen sınıfın, aristokrasinin elinden kayıyordu. Gelişmeler hızla sokak çatışmalarına, ayaklanmaya doğru ilerliyordu.

Genç burjuvazi yada kapitalist sınıf gibi işçi sınıfının büyük bir ekonomik gücü yoktu. Yaşamımızı etkileyen düşünceler kapitalistlerin genel kabul gören fikirleriydi.

İşçi sınıfının genel grev boyunca kendisi için bir sınıf haline gelmesi Rosa Lüksemburg'un 1905 devriminden çıkardığı

sonuçtu. Değişim için kolektif eylemin gereğinin farkına varıyordu.

"Bugün, işçi sınıfının kendisini eğitmesi, örgütlemesi ve yönetmesi gereken bir dönemde, bir devrimci durumda, devlet iktidarına karşı değil kapitalist sömürüye karşı olduğu zaman, kitle grevleri en geniş proleter yığınları eyleme çeken, onları devrimcileştiren ve örgütleyen en doğal yoldur.

"Aynı zamanda, hem devlet iktidarını yıkmamanın hem de kapitalist sömürüyü durdurmanın yoludur.

"İşçi sınıfının herhangi bir doğrudan politik eyleme girebilmesi için her şeyden önce kendisini bölen, fabrikalar, işyerleri, madenler arasındaki sınırları ortadan kaldırmalıdır.

"Dolayısıyla, kitle grevi bütün büyük devrimci proleter eylemlerinin doğal olarak kendiliğinden biçimidir."

Rusya'da kitle grevi ekonomik konularla başladı, Çar'a karşı politik bir çıkışla devam etti ve mücadeleye kendi taleplerini getiren yeni katmanları kazandı. Topluma giderek daha ve daha fazla yerleşti. Lüksemburg şunları söylüyor:

"Bu ilk doğrudan genel eylem bir elektrik şoku gibi ... milyonlar ve milyonlar arasında ilk sınıf bilincini oluşturuyor..."

"Şurada sekiz saatlik işgünü için mücadele ediliyor, orada parça başına işe karşı direniliyor, burada bir acımasız usta başına karşı, bir başka yerde istenmeyen cezalara karşı mücadele ediliyor, her yerde daha iyi ücret isteniyor, ve şurada, burada ev işine karşı çıkılıyor."

Mücadelenin odağı politik konulardan ekonomik konulara ve sonra tekrar geriye dönüşüyor giderek daha ve daha çok insanı kapsıyor ve genel,

devrimci bir kimlik oluşturuyor.

Grev komiteleri birleşerek bütün bir kasabayı, kenti yönetmeye başlıyor. Tusya'da köylü ayaklanmalarına neden oldu ve Çarın baskısı karşısında özgürlük isteyen orta sınıf entelektüelleri arasında destek kazandı.

Lüksemburg Almanya'da benzer bir sürecin köhnemiş sendika bürokratlarını ve sosyalist hareketi kontrol eden yöneticileri silip süpürceğine inanyordu.

Ne var ki deney bunun otomatik olmadığını gösterdi. Sonuç, bürokrat yöneticilerine karşı güçlü bir taban hareketine ve uzlaşma yerine sınıf mücadelesi diyen bir devrimciler ağına ihtiyaç olduğunu gösterdi.

Bugün dünyanın birçok köşesinde dev bir işçi sınıfının ortaya çıkışını görüyoruz.

İtalya'da geçici işçiler, emekliler, öğrenciler ve işsizler sendikalı işçilerin mücadelesine katılınca genelleşmiş grevler görüyoruz. Bolivya'da, Ekvator'da ve Peru'da kitle grevleri köylülerin ve yerlilerin ayaklanmaları ile birleşiyor.

İngiltere'de savaşa karşı mücadeleye atılmış ama henüz genel bir mücadelede birleşmesi gereken bir işçi sınıfı var.

Rosa Lüksemburg Kitle Grevi, kitabını Marksın "işçi sınıfının kurtuluşu kendi mücadelesinin eseridir" merkezi vurgusunu güçlendirmek için yazdı.

Devrimci bilinç bu sınıfın özgürlükler için mücadelesinin sonucu olarak ortaya çıkar.

1905 Devrimi'ni bir tarih dersi olarak okumayın. Kitle Grevi'ni okuyun ve hazırlanın. Böylesi bir sınıf mücadelesinin koşulları dört bir yanımızı çevirmiş durumda.

Chris Bambery, Sosyalist İşçi'nin İngiltere'deki kardeş gazetesi Socialist Worker'ın editörüdür.

1905'in bolşeviklere öğrettikleri
1905 devrimi, devrimci işçi partisi için de büyük bir eğitim oldu. Devrim, teorilerin ve programların en iyi sınanacağı yerdir. Her türlü siyasi belirsizliği ve kurguyu yıkar. Çünkü devrim, ideolojik bir uzlaşmazlık gerektirir. Öncü işçilerin bilinçlerini tek düzelikten, ataletten ve kararsızlıktan kurtarır. Aynı zamanda, mücadelenin uğradığı ani değişiklikler açısından, partiden üstün

taktiksel beceriler ve hareketin hızla değişen gereklerine uyabilirlik talep eder.

Devrim sadece öncü partinin sınıfla ilişkisini değil, aynı zamanda parti önderinin partiyle ilişkisini açığa çıkarır. Lenin'in 1905'de partinin kendi kanadının içindeki önderliği tartışma götürmeyecek kadar kesindir. Fakat bu gene de aralıksız bir düşünce ve örgütlenme gayreti gerektirdi - bir

bakıma, Lenin hergün liderliğini yeniden kabul ettirmek ve partiyi yeniden kazanmak zorundaydı. 1905'i düşündükçe, ve 1917'yi hatırladıkça, Lenin olmasaydı o zaman leninistlerin önderliği nasıl olurdu konusunda herhalde çok ilginç şeyler yazılabilir. Eğer 1905 bolşevikleri çelikleştirdiyse, Lenin'i hepsinden çok çelikleştirmiştir.

Tony Cliff
Lenin, Cilt 1, Partinin İnşası

NOTLAR

Avrupa birliği üzerine bir-iki düşünce...

Avrupa Birliği'ne ilişkin bir dizi yanlış kanı var. Bunları düzeltmek gerekiyor.

Bunların başında Avrupa solunun Türkiye'nin Avrupa'ya girişini desteklemiş olması geliyor.

Doğru. Sol esas olarak Türkiye'nin Avrupa'ya girişine olumlu destek verdi çünkü karşılarında Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne girişine ırkçı temellerde karşı çıkan bir sağ vardı. Avrupa solu ırkçılığa karşı alınabilecek olumlu tavı aldı.

Ne var ki Avrupa solu, Avrupa Birliği'ne evet demiyor. Sosyalist sol çeşitli dönemlerde kendi ülkelerinin AB'ye karılması sırasında AB'ye karşı tutum aldı. Ne var ki onların AB'ye katılması sürecinde karşılarında ırkçı bir hayır cephesi yoktu.

Avrupa sosyalist solu bütçe açığının %3'ten aşağıya çekilmesi sırasında da hemen hemen bütünüyle AB'ye karşı tutum aldı.

Şimdi ise Sosyalist sol artık AB'ye katılmış olan ülkelerde faaliyet sürdürüyor ve bu nedenle hala AB'ye hayır demeleri gerekmiyor. Ancak önemli bir kısmı eğer yeni bir referandum vs olsa AB'ye hayır diyecektir.

Bu nedenlerle Avrupa solu ile aynı yerde durmak AB'nin içinde değil, esas olarak dışında mümkündür.

İkinci bir nokta ise Avrupa'nın köklü demokrasi geleneği efsanesi. Bu Avrupalıların çok zaman ABD'ye karşı da savundukları bir tezdirdir.

Avrupa Amerika'dan daha eski bir uygarlıktır ve daha demokratiktir.

Daha eski bir uygarlık olduğu elbette doğru ama daha demokratik olduğu sadece bir efsane.

Çok değil, 50-60 yıl önce bir dizi Avrupa ülkesi faşizm altındaydı. Almanya'da Naziler, İtalya'da faşistler dünyaya kan kusturuyorlardı.

Yahudi katliamı, Roman katliamı çok değil, 50 yıl önce gerçekleşti. Bedensel veya zihinsel özürülülerin imhası da gene Avrupa'da yaşandı.

Faşizmi bir yana bırakırsak, Cezayir bağımsızlık savaşını hatırlayalım. Fransa'da Araplara karşı oluşturulan ırkçılık, Cezayir'de ki vahşet, Fransız solu içinde Cezayir bağımsızlık hareketinden yana olanlara karşı uygulanan şiddet veya Baskılara, İrlandalılara karşı İspanya ve İngiltere'de hem geçmişte hem de günümüzde yapılanlar demokrasi olarak adlandırılabilir mi?

Polisin grevlere ve gösterilere karşı uyguladığı şiddet veya hapis hanelerdeki ölümler, işkence. Avrupa bunlardan arınmış toplumlardan mı oluşuyor?

Yabancı düşmanlığı, "Avrupa Kalesi", yani Avrupa'nın göçmenlere karşı kapılarını sıkı sıkaya kapatması.

Bütün bunlar Türkiye'ye oranla göreceli olarak daha az olabilir ama yok olarak görülemez. Dolayısıyla Avrupa üzerine boş bir hayale kapılmamak gerekir.

Avrupa Birliği'ni oluşturan ülkelerin işçi sınıflarının kazanımlarının ise oldukça çok olduğunu görmek gerekir. Bu kazanımlar bu toplumların göreceli olarak "daha demokratik" olmalarına yol açıyor.

Bunun bir sonucu olarak AB'nin Türkiye'den siyasal taleplerini desteklemek gerekir

"Kıbrıs'ı tanıyın ve Kıbrıs'tan çıkın", desteklemek gerekir!

"Ermeni katliamını tanıyın". Desteklemek gerekir.

"Kürt sorununa barışçı bir çözüm bulun." Desteklemek gerekir! vb

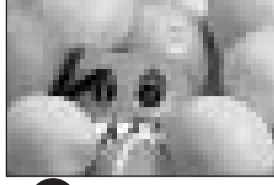
Kısacası, Türkiye'de demokratik hakların genişlemesi doğrultusundaki her adımda açıkca tutum almak ve siyasal demokrasinin gelişmesi için mücadele etmek gerekir.

Örneğin AB'ye evet diyenlerle birlikte Türkiye Kıbrıs'tan derhal çıksın kampanyası yapabiliriz. Ermeni katliamı konusunda da derhal bir kampanyaya başlayabiliriz. Bunlar AB'ye giriş sürecini hızlandırır mı yoksa hızlandırmaz mı, o başka sorun.

Çünkü AB'nin asıl derdi bunlar değil. AB, Türkiye'den bir dizi ekonomik tedbir bekliyor ki (içme suyunun fiyatının 3 misli artması gibi) asıl karşısına geçip mücadele edilmesi gereken alan o.

Sinan BULUT

Kâr değil,

insan için üretim

Özden DÖNMEZ

Uzay'da hayatın olup olmadığının tartışıldığı, uzun menzilli silahların geliştirildiği bir dünyada; her sekiz kişiden biri yeterince yiyecek bulamıyor.

Her gün 5 yaşın altında 34 bin çocuk ölüyor. Bu, yılda 5 yaşın altında 12 milyon çocuğun yeterli yiyecek bulamamasından dolayı ölmesi demek. Bu rakam 2. Dünya Savaşı sırasında her yıl, her türlü sebepten ölen insan sayısından fazla. Başka bir ifadeyle her 3 günde 1 Hiroşima'ya bomba atılmasıyla aynı...

Üstelik dünyadaki en gelişmiş ülkelerin çoğu kıtlık çekmekte. Amerikan Bilimsel Gelişim Kurumu'nun araştırmalarına göre 5 yaş altı kötü beslenen çocukların %78'i gıda stoğu olan ülkelerde. Az gelişmiş ülkelerde ise durum hepten vahim: En az gelişmiş ülkelerin nüfusunun yüzde 36'sı yeterince beslenemiyor. Bu rakamlar bazı yerlerde yüzde 45'e ulaşıyor.

Gelişmiş ülkelerde, açlığın yanı sıra gıdadan kaynaklı hastalıklar ortaya çıkmaya başladı. Örneğin İngiltere'de her yıl diyabetten 20 bin kişi ölüyor. 1988'de diyabetli çocuk sayısı 1500 iken, şimdi rakam 20 bin. Deli dana hastalığından 100 kişi öldü, 100 bin kişi etkilendi. 1996'da, sadece İngiltere'de 1,8 milyon inek ve yavrusu öldürüldü. Yani gelişmiş ülkelerdeki insanlar da daha çok ama daha kalitesiz beslenmeye başlamışlar.

Gıda ve Kalkınma Politikaları Enstitüsü'nden Peter Rosset gıda konusunda şunu diyor:

"Gıda aynı anda hem kişisel, hem siyasal bir şeydir. Kişiseldir, çünkü yediğimiz ya da yiyemediğimiz gıdalar sağlığımızı etkiliyor. Siyasaldır; çünkü kimin yiyip kimin yiyemeyeceğine siyasal iktidar karar veriyor.

Yani kimin açlık çekeceğine, o

1988'de diyabetli çocuk sayısı 1500 iken, şimdi rakam 20 bin. Deli dana hastalığından 100 kişi öldü, 100 bin kişi etkilendi. 1996'da, sadece İngiltere'de 1,8 milyon inek ve yavrusu öldürüldü.

"Bush, DTÖ: Bizi genetiği değiştirilmiş gıdalarla beslenmeye zorlamayın"

"Dünyada yeterli yiyecek yok." En yaygın, hepimizin de kolayca kanabileceği argümanlardan biri bu. "Gıda kaynakları dünyanın birçok yerinde sınıra dayandı. Maalesef bazıları da aç kalmak zorunda." Oysa bugün dünyada herkesin günlük ihtiyacını karşılayacak kadar, yani kişi başına 3500 kalori düşecek kadar tahıl üretiliyor.

sekiz kişiden birinin kim olacağına aslında bir avuç insan karar veriyor.

Eğer bolluk varsa ve açlıktan kimin ölüp kimin yaşayacağına karar veriyorsanız, yalan söylemek zorunda kalırsınız.

Yeterli yiyecek yok!

En yaygın, hepimizin de kolayca kanabileceği argümanlardan biri bu. Dünyada yeterli yiyecek yok. Gıda kaynakları dünyanın birçok yerinde sınıra dayandı. Maalesef bazıları da aç kalmak zorunda.

Oysa bugün dünyada herkesin günlük ihtiyacını karşılayacak kadar, yani 3500 kalori, tahıl üretiliyor. Yani insanlık sadece üretilen tahılla bile beslense açlıktan kimse ölmeyecek. Bu rakama bir de dünyada üretilen sebze, meyve, yemiş, et, yumurta ve sütü de eklersek herkese gereğinden fazla miktarda gıda düşüyor. Sorun nasıl dağıtıldığına.

Kuraklıklar, seller, vs...

Siyasal iktidarların bize söylediği bir diğer yalan da, kuraklıkların, sellerin ve insanların kontrol edemediği diğer felaketlerin kıtlıklara sebep olduğu. Kıtlıkların da açlığa ve bazı

insanların ölümüne yol açtığı. Oysa kıtlık sosyal bir felakettir, doğal afet ya da bilinmeyen bir yerden bize verilen bir ceza değil. İnsanın kendi eyleminin bir sonucudur. Örneğin Hindistan'da yaşanan kuraklığın sebebi çok uluslu şirketler. Hintli çiftçileri önce borç batağına sokup, ihracata zorladılar. Bu ürünlerin üretimi için gereken suyu da zaten zor bulunan yeraltı sularının sondajla çıkarılmasıyla sağladılar. O topraklara uygun, çok su istemeyen ürünler suyun bitmesine, kuraklığa neden olmaya- caktı... Bir başka gerçek de insanların felaket sonuçlarına daha açık, daha korunaksız olmaları.

Nüfus çok

Besleyecek çok boğaz var. Açlığı yenebilmek için nüfus artışını yenebilmek lazım. Bu ise tamamen yalan. Avrupa'da nüfus artışı yok, durmuş. Avrupa'da açlıktan ölenler açıklanamaz. Zaten BM'ye göre 1950'den beri gıda üretimindeki artış oranı, nüfus artış oranından fazla. Aslında dünya üzerindeki hiçbir ülke umutsuz durumda değil. Ama umutsuzluğa sürükleniyorlar. Gene Hindistan'da 200 milyon aç

yaşıyor. Ama 650 milyon dolarlık un ve tahıl, 1,3 milyar dolarlık pirinç ihraç ediyor. Brezilya'da da durum farklı değil, 70 milyon aç var. 13 milyar dolarlık gıda ihraç ediyor. Açlığın kol gezdiği Bangladeş'in sadece pirinç üretimi günlük 2000 kalori.

Zenginler daha zengin

Bir ülkede ya da dünyada gıda üretiminin artması oradaki açlığı ortadan kaldırmıyor. Çünkü kapitalizm herkesi beslemek için değil, kar için örgütlü bir sistem. Peki, üretilen bu kadar gıda ne oluyor? Mesela ABD'de gıda yardımı olarak dağıtılıyor. Ne var bunda yardım olarak dağıtılıyor, aç insanlar doyuyor diyebiliriz hemen. Ama gerçek bu kadar güzel değil. ABD yasalarına göre, gıda yardımları Amerikan ürünleri olmak zorunda. ABD hükümeti 2003 yılında zirai sübvansiyona 20 milyar dolar harcamış. Bu sübvansiyonun %71'i en zengin %10'a gitmiş. Yani zenginlerden devlet mal satın almış ve 1 milyon ton tahılı Etiyopya'ya göndermiş. Sonuç, Etiyopyalı çiftçilerin 100 bin ton tahılı depolarda çürüyor. Etiyopya açlıkla pençeleşiyor.

Satın al, ama para verme!

Sanayi ülkeleri Üçüncü dünya ülkelerinden 60 milyar dolarlık gıda ithal ediyor. Ama bu para fakir ülkelerin kasasına girmiyor. Örneğin, Bir ABD'linin marketten 1 dolara aldığı kavundan, El Salvadorlu çiftçiye 1 peniden az para gidiyor. 88 peni tüccar, nakliyeciyi perakendecinin kasasına giriyor. Dünyada gıda, petrolden sonra ikinci büyük sektör, uzun süredir dünya gıda pazarını İngiliz ve ABD çok uluslu şirketleri kontrol ediyor. Bu pazarın yarısından fazlasına hâkimler. Üstelik üretiyorlar, dağıtımını yapıyorlar ve perakendecilik yapıyorlar. Yani El Salvador kavunundan elde edilen 88 peni bu büyük çok uluslu şirketlerin kasasına giriyor.

Kâr değil, insan!

Gıda sektöründe McDonald's dev şirketlerden biri, yüz binlerce çalışanı var ve hepsi sendikasıız. ABD'nin açık farkla en düşük ücretli işçi grubu McDonalds'ta çalışıyor. Ama McDonalds'ın 2001 yılında, sadece televizyon ve radyo için harcadığı reklam masrafı 1,5 milyar dolar. Diğer bir dev şirket Pepsi'nin harcadığı ise 1 milyar dolar. Sadece ABD'de her yıl kilo kaybetme programlarına 3 milyar dolar harcanıyor. ABD'nin, Irak işgaline harcadığı para 150 milyar dolar. Bu rakam 6 yıl açlığa çare.

McDonalds'a dava açanlara destek veren avukatlardan biri, "İnsanlara kişisel sorumluluk yükleyip duramazsınız" diyor. Açlığa çare var, ama kişisel değil. Çare, toplumsal gerçekleri değiştirmek. Var olan gıdanın eşit paylaşımı, sosyal adaletin sağlanması, doğal kaynak sularına ücretsiz, kolay erişilebilir, ücretsiz sağlık hizmeti alabilmek. Onlar, bizi kötü ütopyalarında yaşatmaya çalışıyorlar. Biz, kar değil, insan için üretim istiyoruz.

Eric Schlofser

**Mac
Donald's
Cumhuriyeti**

Metis Yayınları

15 YTL

Kapitalizmde kadın:**Büyük değişimler eşitlik getirmedi****Elane HEFFERNAN**

Marx'ın çalışma arkadaşı Friedrich Engels kadına uygulanan baskının sınıflı toplumlar kadar eski olduğunu ileri sürer. Bu baskı, kadını toplumun ekonomik yönetiminden dışlayan ailenin yapısından doğar. Kadının kapitalist sistemde ücretli çalışmaya başlaması baskıya son vermedi. Tersine baskı arttı ve yoğunlaştı. Bununla birlikte, Engels kadınlara çalışma fırsatının verilmesinin cinsel egemenlikten kurtuluşa doğru bir yol olduğunda ısrar ediyor.

İngiltere'deki kadınlar Match Girls, The Suffragettes, Ford makine işçileri, Grunwicks işçileri ve diğerlerinin mücadelelerine çok şey borçlu. Bugün eğitim ve çalışma alanlarında, siyasal yaşama katılımında ve ödemelerde eşitliğe, ayrıca boşanma, evlilik dışı ilişki, ve gebelikten korunma ve kürtaj gibi haklara, kağıt üzerinde bile olsa sahibiz. Küçük bir azınlık ise kadın hareketinin kazanımlarından çok iyi biçimde faydalandı. Bugün müdürlerin %25'i kadın. Ama çoğu kadın, bırakın kurtuluşu eşitlikten bile güllüncü derecede uzakta. Kadınlar, hizmet sektörünün alışılmış düşük ücretli işlerinde çalışıyor ve aynı zamanda çocuk bakımı ile de uğraşılıyor. Parlamentodaki ve yargı alanındaki kadın sayısı oldukça düşük. Kürtaj hakkı tehlikede. Bugün biz vücutlarımızın bizim esas değerli yanımız olduğuna ilişkin fikirlerin tuzağına düşüyoruz. Hala çok sayıda kadın dövülüyor ve tecavüze uğruyor.

Dünya genelinde de kadınların durumu kötü. Yeni sanayi devrimi Asya, Afrika ve Latin Amerika'da geleneksel yaşamı paramparça etti. Böylelikle kadınlar süratle işçi sınıfının içine itildi. Bazı Pakistan sanayilerinde kadınlar emek ordusunun %60'ını oluşturuyor. Gana veya Sierra Leone'deki kadın fabrika işçileri hakkında nadiren bir şeyler duyabiliyoruz, bununla birlikte onlar yine de oradalar. Göçmen kadın işçilerin sayısı da artıyor. Hastanelerde, okullarda, bürolarda çalışıyorlar, bazıları ise hizmetçilik ya da fahişelikten geçimini kazanıyor. Engels'in söylediği gibi, kadınların emek ordusuna kitlesel katılımlı eşitsizliği

veya cinsel baskıyı otomatik olarak ortadan kaldırmadı. Kadınlar sömürüye kesin olarak daha açıklar, çünkü aile içindeki görevleri kırdan kentlere sürüklenenlerin aleyhine işliyor. Ayrıca ailelerini geçindirecek kadar kazanamıyorlar, kızlar yoksul ailelerin kısıtlı kaynaklarından küçük paylar alabiliyor. Bu, onların eğitim hizmetinden ve sağlık bakımından erkek çocuklardan daha az yararlanmalarını ve temiz suya daha az erişim olanağı demek.

Ucuz işçiler olarak yeni rolleri kadınları eski cinsiyetçi yaklaşımlardan da kurtarmıyor. Üçüncü Dünyadaki giyim ve elektronik fabrikalarında, gebe kadınlar işten atılma tehlikesiyle karşılaşılıyor. Kadınlara yönelik taciz, şiddet ve aşağılama örnekleri çok fazladır. 1999'da Pakistan'da kadınların ücretleri erkeklerin ortalama %50'sini, Güney Kore'de %52'sini ve Japonya'da %44'ünü yakaladı. Engels'in sanayi devrimimiz sırasında anlattığı kadınlar gibi, bu kadınlar da şiddete maruz kalıyor, barakalarda yaşıyor, çok az yoksulluk parası alıyor, ya da hiç alamıyor.

Kadınlar sadece acı çekmiyor. Engels'in öngördüğü gibi, mücadele de ediyorlar. Kadın işçiler eve para götürebilmek istiyor. Dağılmış ailelerde geleneksel rolleri kabul etmiyorlar, ya da mutsuz evliliklerden kaçıyorlar. Çoğu kulübelere yaşıyan Güney Koreli kadınlar demokratik sendikalarda önemli görevler alıyorlar. Kitlesel mücadeleler ile kadınlar adet dönemlerinde bir gün izin hakkı kazandılar ve 500 kişiden fazla işçi çalışan yerlerde zorunlu bakımevleri açılmasını sağladılar. Gana'da araba fabrikalarında çalışan kadınlar daha yüksek ücret ve gece vardiyasından çalışmamak için mücadele ettiler. Hindistan'da kadınlar topraksızların barajlara karşı mücadelesinde merkezi roller alıyorlar. Londra'daki Canary Wharf temizlikçilerinin sendikalaşma mücadelesi içinde göçmen kadınlar büyük rol oynadı. Her yerde genç kadınlar savaş karşıtı mücadelenin ön saflarında durdu. İşçi sınıfı ve anti-kapitalist hareket ile kadın hareketinin birleşmesi gerçek kurtuluş yolunda atılmış bir adımdır.

Gerçek cinsel özgürlüğü

kazanmak mümkün

Friedrich Engels kadınların kurtuluşu üzerine yazdıklarında sadece eşitlikten bahsetmiyor; cinsel ilişkilerin ekonomik ihtiyaçlar veya boğucu ahlakçılık tarafından yönlendirilmediği, özgürce yaşanabildiği bir dünyayı anlatıyor. Engels, Victoria İngiltere'sinde cinselliğin çeşitli görünüşleri olduğunu kavrayabilen küçük bir azınlığa dahildi.

Bugün kadınların yaşamlarındaki değişimler cinsellik ve aile ilişkilerine yönelik yargılarda ufak değişimlere yol açtı. Küresel çapta tek başına yaşayan annelerin sayısı her yıl artıyor. 2020 yılında İngiltere'de ailelerin %40'ını kadınlar idare ediyor olacak. Fakat tek başına olan anneler, genellikle dünyanın en fakir insanları arasından çıkıyor. Geçmiş bir Dünya Gıda Programı raporunun gösterdiği gibi, "çok yoksul" kategorisine dahil olan aileler içerisinde, kadınlar tarafından idare edilen ailelerin oranı erkeklerce yönetilenlerin iki katını oluşturmaktadır. Bu durum sadece Güney ülkeleri için değil, aynı zamanda zengin Kuzey için de geçerli. Neoliberal politikalar çocuklara ve yaşlılara yönelik sosyal fonlarda kesintiler yapılmasını öngörüyor. Orta sınıf aileler, kendi çocuklarını bırakmayı göze alabilen çoğunlukla Güneyli çalışan kadınlarca idare ediliyor. Avrupa Birliği'ndeki göçmen hizmetçilerin oranı 1984 ve 1987 arasında %6'dan %52'ye kadar yükseldi. ABD'de, taşrada yasal çalışan dadıların %40'ı göçmen, ayrıca yasadışı olanlar eklendiğinde bu sayı daha da artıyor. İşçi sınıfı ailelerinde ise erkekler ev işleri ve çocuk bakımıyla 30 yıl öncesinde olduğundan daha fazla uğraşıyorlar, kadınlar ise daha az çalışıyor. Ancak çalışma saatlerinin artması ve kaynak yetersizlikleri sebebiyle ilişkilerdeki gerilim de artıyor.

Kişilik

"Erkekler ütü yapar mı" ya da "kadınlar erkeklerden daha akıllı olamazlar" türünden aileye dayanan cinsiyetçi kalıplar hâlâ varlığını sürdürmektedir. Bunlarla birlikte, bedenlerimizin metalaştırılması gerçek bir kurtuluşa ilişkin bütün umutlara zarar veriyor. Cinselliğin açıkça ifade edilebilmesi eski günlerin utancından ve sefaletinden çok daha

iyidir. Fakat kişiliklerinden soyutlanmış nesnelere hala reklamcılık ve porno sektörlerinde kullanılmaya devam ediyoruz.

"Göğüslerimiz ne kadar büyükse o kadar çekiciyiz"i anlatan Jordan kuralı hâlâ kabul görüyor. Kate Moss bizi sıskalığın modern kadın ideali olarak sattığından beri dans kulüplerinden çıkmıyor. "Post-feminist" yazarlar ise bize bunun bir kurtuluş olduğunu yutturmaya çalışıyorlar. Böylelikle genç kadınlar kendileri için ideal olan açlık sınırına ulaşmak için uğraşılıyor, göğüs ameliyatları için para biriktiriyorlar, fakat buldukları kişi onlara tecavüz ettiğinde nasıl, nereye şikayet edebileceklerini bilmiyorlar. Çocuk yaşta gebelik ve cinsel yollarla bulaşan hastalık oranları tavana vururken, cinsel eğitim ahlakçı ve aile temelli normlara bağlı kalmaya devam ediyor. Milyonlarca kadın açısından cinsel açılma korkunç bir biçimde ekonomik baskılarla birleşiyor. 1995 Bejing kadınlar konferansında ise, küresel çapta her on şehirli kadından biri yaşamının her hangi bir bölümünde fahişelik yaptığı gösteriliyor.

Şiddet

Arnavutluk gibi bir ülkenin ekonomik çöküşü, 100,000 genç kadının genelevlere veya yol kenarlarına sürüklenmesi anlamına geliyor. Başka ülkeler ise seks turizmine bel bağlıyor. Tayland'da 500,000'e yakın kızın seks endüstrisi içinde çalıştığı tahmin ediliyor. Kadınlar bu korkunç şiddete maruz kalmaya devam ediyor. İngiltere'de her hafta iki kadın ya eşleri ya da eski eşleri tarafından öldürülüyor. Kadınların ev dışında ücret karşılığında çalışmaya henüz yeni başladıkları toplumlarda, kadınları vurmak hâlâ erkeğin hakkı olarak görülüyor. Çoğu zaman kadınlar da kendilerine biçilen rolleri kabul ediyorlar. Bugün, 1950lerde olduğu gibi, on binlerce kadın erkeğini nasıl ele geçirebileceğini ya da elde tutabileceğini anlatan dergileri satın alıyor. Bugün elde olan, sadece daha az yemek pişirme süresi, biraz daha çeşitli cinsel akrobasi ve plastik cerrahi. Bunda normal olan hiçbir şey yok. Engels insanların yanlış

Kadınların ev dışında ücret karşılığında çalışmaya henüz yeni başladıkları toplumlarda, kadınları vurmak hâlâ erkeğin hakkı olarak görülüyor. Çoğu zaman kadınlar da kendilerine biçilen rolleri kabul ediyorlar.

SİNEMA

Yüzleşme

Yeşim Ustaoglu üçüncü uzun metrajlı filmi olan "Bulutları Beklerken" in senaryosunu Yorgos Andreadis'in "Tamama" adlı eserinden etkilenecek yazmış.

Film mübadele tarihinin gizli kalmış olaylarına vurgu yaparken, asıl adı Eleni olan ve bir Türk aile tarafından evlat edinildiğinde adı Ayşe olarak değiştirilen bir Rum kadının kendi geçmişi ile yüzleşmesini anlatırken bizi de mübadele

sürecinde yaşanan acı olaylarla yüzleştiriyor. Bir insanın yıllar sonra birden bire bambaşka bir dili konuşmaya başlaması fikrinin ve bu garip davranışın sırrının tarihin trajik olaylarında gizli oluşunun sorgulamasını yapmamıza yardımcı olması anlamında cesur bir film. 1916'da Karadeniz'de yaşayan Rumlar zorunlu bir göçe tabi tutulur. Mersin'e kadar süren bu tehirci sırasında bir çok aile paramparça olur, pek çok Rum ölür. Uzun yıllar bundan söz edilmiyor olması iki ülkenin suç ortaklığını, aynı yaptırımı vurguluyor.

Filmde Ayşe, asıl adıyla

Eleni, ablası Selma'nın ölümüyle yapayalnız kalır ve bu ruhunda örtbas ettiği geçmişle yüzleşmesine neden olur. Yıllar önce annesinin ona emanet ettiği kardeşini kaderine terk etmiş olmanın vicdan azabını atamamaktadır. Ancak bütün bu süreç iyi bir sinemayla beslenemiyor ve bir çok boşluğu seyirci olarak zihninizde tamamlamak zorunda kalıyorsunuz.

Film Türkiye'nin bir üstü örtülü mevzusuna daha el attığı için bizleri minnettar bırakıyor ancak sinema anlamında pek de akıyıcı, hatta boğucu olup inandırıcı sahnelerden yoksun kalabiliyor.

Kendisini evlat edinen ailenin son ferdi de ölünce Ayşe'nin Eleni olduğu zamanların tanığı kalmaz. O zaman Ayşe Eleni'ye dönüşür çünkü unutmaya karşı yapabileceği başka bir şey kalmamıştır. Filmin sonunda Eleni kardeşi Niko'yu bulur ve geçmişle yüzleşmesini tamamlar.

Film mübadeleye dair, Karadenizli Rumlar'a ne oldu, Yorgos Andreadis neden Türkiye'ye giremiyor gibi soruları sormamızı sağlaması açısından önemli. Artık azınlıklarla ilgili tabularımızla yüzleşmenin vakti olduğunun da göstergesidir.

Burçak BELLİ

"Amerikan Savaşı" ya da "Vietnam Savaşı"

2003'ün sonlarına doğru Metis Yayınları, Yaşadığımız dünya Dizisi'nin 32. kitabı olarak **Amerikan Savaşı Vietnam 1960-1975** adıyla özellikle bir dönem çokça tartışılmış, üzerine onlarca kitap yazılmış Vietnam ya da Vietnamlular'ın deyimi ile Amerikan savaşı ile ilgili bir kitap yayınladı. Kitabın yazarı olan Jonathan Neale'in kendi deyimi ile kitap savaşta yer alan köylülerin ve Amerikan erlerinin gözünden bu savaşın kısa hikayesini anlatıyor.

Kitap, savaşa dair bir tarihsel anlatı içerisinde olanların sentezini yapmakla birlikte ne olduğuna dair bir fikir oluşturuyor. Yazarın kendisinin giriş kısmında da belirttiği gibi, esas amaç, özellikle savaş yıllarını görmemiş olan yeni aktivist kuşağına "Vietnam'da ne, neden

olmuştu, savaş nasıl sona erdi, Vietnamlular savaşı nasıl hatırlıyor?" gibi soruların yanıtlarını getirmek. Bu anlamda, belgesel niteliği taşıyan Amerikan Savaşı Vietnam gayet başarılı sonuçlar sunuyor.

Diğer taraftan Jonathan Neale yine kitabın giriş bölümünde kendisi için önemli olan iki kitleden daha bahsediyor. Bunlardan birincisi Amerika'da savaşa katılmış, ona karşı çıkmış ya da her ikisini birden yapmış olan Vietnam kuşağı. İkincisi ise geçmişte verilen gerilla mücadelesine derin bir sempati besleyen ancak savaşın kazanılmasından sonra iş başına gelen yozlaşmış hükümet tarafından ezildiklerini hisseden Vietnamlı gençler. Kitap her iki taraf için de yaşananların en doğru biçimde yansıtılması başarısını yakalamış, her iki tarafın söz hakkının olduğu

objektif bir eser olarak yayınlar arasındaki yerini almıştır.

Son olarak, Vietnam halkının ve bu savaşa karşı verilen ve kazanılan mücadelenin Türkiye'de kapitalizme ve emperyalizme karşı mücadelenin simgesi olduğu bilinir. Yeni anti-kapitalist hareketin ruhu 68'lerin ruhu ile birleşir. Bu açıdan o dönemi sadece dinleyerek ya da okuyarak öğrenenler için çok güçlü ve alternatif bir kaynak olduğunu söyleyebiliriz. Zevkle okunacak bir eser.

Jonathan Neale

**Amerikan Savaşı
Vietnam
1960-1975**

Metis Yayınları
10 YN.

8 - 19 Ocak'ta İstanbul'da Karşı Sanat Çalışmaları'nda Ermeniler'e dair bir sergi var. Serginin adı Sireli Yağpayrıs, Türkçesi "Sevgili Kardeşim". Sergi '100 Yıl Önce Türkiye'de Ermeniler' projesinin iki bölümünden biri. Çalışma 100 yıl öncesindeki çok dilli, çok dilli ve çok kültürlü yapıya değinmeyi hedefliyor. Sergi Orlando Carlo Calumeno'nun koleksiyonunda yer alan 4000 adet kartpostal arasından seçilmiş 500 kartpostal oluşuyor. Proje ekibinden sohbet ettiğimiz Fotis Benlisoy, o dönemde kartpostalların çok ciddi bir kitle iletişim aracı olduğunu anlatırken bu kartpostalların aynı zamanda Türkiye'deki Ermeniler'in sosyal, ticari, kültürel ve özel yaşamlarını belgelediğini de belirtiyor. Edirne, Kars ve Van'da yaşayan Ermeni kartpostalları ile, Ermenilerin sadece İstanbul'da yaşamadığı vurgulanıyor. Her kartpostalın bir hikayesi olduğu,

**Sireli
Yağpayrıs
(sevgili kardeşim)**

**8-19 Ocak yüz yıl
önce Türkiye'de
Ermeniler sergisi**

Protestanların misyoner faaliyetleri dahil pek çok konuda hikayelere rastlayabileceğimiz anlatılıyor. Nitekim İstanbul'daki kız kardeşi Mari tarafından, Kahire'deki Garo Balyan'a postalanmış bir Sultanahmet Meydanı kartı ve üzerinde eşi Hayganuş'a yazılmış bir ilaç tarifine rastlayabiliyorsunuz.

Fotis'e serginin politik bir amacı olup olmadığını sordüğümüzda, azınlıklarla ilgili her konunun olduğu kadar bu serginin politik bir amaca hizmet ettiğini

söylüyor. Türkiye'de Ermeni konusu, devletin çıkardığı bazı yasalarla desteklenerek gündem dışı bırakılmış, ancak AB süreci ile tekrar gündeme taşınmış. Herhangi bir protesto ya da kötü tepki ile karşılaşmış karşılaştıklarını merak ediyoruz. Rahatlatıcı bir cevap geliyor: "Böyle bir şey olmadı, ancak ilerde olur mu bilemem".

Proje dahilinde herhangi bir soykırım teşhiri olmadığını sadece projenin kitap kısmında 1909'da Adana'daki saldırıdan bir ceset taşıma kısmı bulunduğunu ancak bunun yasaklanmamış bir şey olduğunu, Osmanlı postasından geçtiğini ekliyor.

Son olarak o dönemden kalan pek çok tarihi eserin korunmadığını, bunun çok üzücü olduğunu belirtiyor.

Biz o döneme ve anlatılarına çeşitlilik getiren bir çalışma olarak projeyi ve 19 Ocak'a kadar teşhirde olacak sergiyi herkese tavsiye ediyoruz.

BİZE GÖRE

AB değil ASF!

Günlerdir, "Türkiye AB'ye ha girdi, ha girecek", "AB'den yeşil ışık", "Avrupalı olduk" gibi haberler var basında.

Bu haberlerin de etkisiyle birçok insan, AB'ye girince refah düzeyinin yükseleceğini, ekonomik iyileşme yaşanacağını, demokrasinin gelişeceğini umuyor. Oysa ortada bir aldatmaca var.

AB, patronların birliği. Tüm bu süreç boyunca sürekli TÜSİAD'ın açıklama-

malarını, uyarılarını duyduk. TÜSİAD sürekli görüş bildirdi. Peki, bize, halka sordular mı? Elbette ki hayır. Çünkü AB, patronların çıkarına. Çünkü AB, özelleştirme demek, işsizlik demek. AB ülkelerinde işsizlik %10 civarında. AB buna çare üretmiyor değil, AB bu işsizliğin bizzat sebebi.

AB bizim çıkarımıza değil. Sağlıkta, eğitimde özelleştirme; işsizlik nasıl bizim çıkarımıza olabilir ki? Patronların kar edeceği ama bizim okuyamayacağımız üniversiteler nasıl bizim çıkarımıza olabilir ki? Patronların çıkarına olan bizim çıkarımıza olamaz.

Bu nedenle AB gibi patronların temsil edildiği bir yerde bizim işimiz olmaz.

Ama bizim Avrupalı işçilerle, Avrupalı öğrencilerle ve her türlü ezilen-

lerle çıkarımız ortak. Çünkü Avrupa'da da özelleştirmeler, işsizlik vb. sorunlar var. Tüm dünyada ezilenler aynı sorunlara sahipler ve tüm dünyada ezilenlerin çıkarı ortak. Biz, İngiliz, Alman ya da başka bir ulustan ezilenlere karşı olduğumuz için değil, aksine onlarla aynı sorunlar etrafında birleştiğimiz için AB'ye karşıyız.

İşte tam da bu nedenle, tüm dünyadaki ezilenlerin bir araya gelebileceği, eşit bir ortamda sorunlarını paylaşabileceği ve ortak sorunlarına karşı beraber olabileceği birlikteliklere ihtiyacımız var.

Avrupa Sosyal Forumu (ASF) tam da böyle bir yapı. Herkesin kendini ifade edebileceği bir birliktelik. Bütün Avrupa'dan sosyal hareketlerin (savaş karşıtları, çevreciler,

sendikacılar, hayvan hakları savunucuları, 3. dünya ülkelerinin ekonomik çıkarlarını korumak isteyen kampanyalar, eşcinsel örgütleri, özelleştirme karşıtları ve daha yüzlerce) ve bireylerin katıldığı bir tartışma, dayanışma ve eylem platformu.

Ezilenlerin; ne milliyetçi bir temelde AB'ye karşı çıkmalarından, ne de AB'ye "evet" demelerinden çıkarları olamaz. Eğer daha iyiye özlem duyuyorsak, eğer başka bir Avrupa, başka bir dünya istiyorsak, patronların, sermayedarların değil; bizim gibi "sıradan insan"ların on binler, yüz binler halinde bir araya geldiği ASF gibi örgütlenmeleri desteklememiz gerekir. Çünkü, başka bir Avrupa mümkün!

Ersin BAKIR

9. Senfoni çalıyor, herkes dışarı!

Batman'daki bir ilköğretim okulunun zili Beethoven'ın 9. Senfonisi'nin melodisiyle değiştirilmiştir.

Beethoven'ın bu eseri aynı zamanda Avrupa Birliği'nin (AB) marşı. Konuyla ilgili olarak "Batman'daki okulda AB'ye uyum" başlıklı bir televizyon haberinde, değiştirilen okul ziline demokratikleşme adına atılan bir adım gibi yansıtılması ise ilginç.

Oysa ortada, tıpkı değiştirilen okul zili gibi uzaktan kulağa hoş gelen, dışarıdan iyi gösterilen, ancak çalışan insanlar için tam anlamıyla birer tuzak

olan "reformlar" var. Üstelik bu reformlar AB sürecinde başlatılan "reformlar".

Bir çoğu özelleştirmeye dayanan bu değişikliklere "reform" denemez.

AB, şirketlerin ve sermayenin kendi çıkarlarını korumak ve geliştirmek için kurdukları bir birlik. AB üyeliği çalışanlara ve yoksul halka bir çözüm sunamayacağı gibi, yaşam standartlarını da yükseltmeyecek.

Çözüm AB'de değil sokaktaki mücadelede. Çözüm, insanları boş hayallerle kandıran, savaş çığırıklığı yapan AKP hükümetinin programına, genel grevle, savaş karşıtı mücadeleyle, kısacası bütün gücümüzle sokağa çıkıp cevap vermekten geçiyor.

Haydi mücadeleye.

Erinç (İzmir)

İzmit'te 'Dünya Yalan Söylüyor' toplantısı

8 Ocak Cumartesi günü İzmit Küresel BAK aktivistleri tarafından, Yeni Meydan Sahnesi'nde "Dünya Yalan Söylüyor" isimli bir toplantı düzenlendi. Panele konuşmacı olarak Mor ve Ötesi grubunun üyeleri Harun Tekin ve Kerem Kabadayı ile Küresel BAK yürütmesinden Yıldız Önen katıldı. İzmit'li aktivistler önerilerine hedef olarak Şubat ayında bir büyük toplantı daha yapmayı ve 19 Mart eylemine otobüs tutarak gelmeyi koydular.

İzmir'de yeni kampanyanın başladığı ilan edildi

İzmir Katılımcılar toplantısı EMO İzmir Şubesinde yapıldı. Küresel BAK yürütmesinden Tayfun MATER'in katıldığı toplantıda Küresel BAK'ın katıldığı uluslararası toplantılar ve çalışmalar hakkında bilgilendirmeler yapıldı.

Kampanyanın başladığının duyurulması için en kısa zamanda İzmir'de bir basın toplantısı yapılacak. Ayrıca üniversitelerde toplantılar örgütlenecek. Yaygın bildiri dağıtımı yapılacak.

Karakedi Kültür Merkezi'nde toplantı

Beyoğlu BAK aktivistleri tarafından "Irak'tan İzlenimler" başlıklı bir toplantı düzenlendi. Panele konuşmacı olarak gazeteci Mete Çubukçu ile İnsan Hakları ve Hürriyetleri Vakfı'ndan Osman Atalay katıldı. Her iki konuşmacının da Irak'ta yaşadıkları deneyimleri ve gözlemlerini aktardıkları toplantıda daha sonra şoförlerin

19 Mart kampanyası Tüm Türkiye'de başladı

kafalarının Iraklı direnişçiler tarafından kesilmesinden yola çıkarak bu direnişin ahlaklı bir direniş olup olmadığını tartışıldı.

Trabzon'da ilk toplantı yapıldı

Trabzon'da da 19 Mart kampanyasının ilk toplantısı yapıldı. Konuşmacı olarak İstanbul'dan Şenol Karakaş'ın katıldığı toplantıda 'ABD İşgaline Ortak Olma' kampanyası çerçevesinde neler yapılacağı konuşuldu. Bir barış ormanı yapılması, büyük bir toplantı düzenlenmesi, Trabzon'da uluslar arası bir toplantı yapılması gibi öneriler getirildi

Adana'dan İncirlik Üssüne yönelik eylem önerisi

İstanbul'dan Vecdi Sayar'ın konuşmacı olarak katıldığı BAK toplantısına 60'a yakın kişi katıldı

Küresel BAK'ın Adana'da ve bölgede yaygınlaşmasını sağlayacak girişimlerde bulunulmasına, Irak'a yollanmak üzere giysi toplama kampanyası başlatılmasına, bunun Türkiye çapından bir kampanyaya dönüşmesi için girişimlerde bulunulmasına, 19 Mart'a yönelik olarak kültürel etkinlikler ve tartışma platformları örgütlenmesine, Adana'da bulunan İncirlik Üssünün kapatılmasına yönelik merkezi bir kampanyanın başlaması için çalışmalar yapılmasına karar verildi

Basın toplantısı ile kampanyanın başladığı duyuruldu

Makine Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi'nde yapılan bir basın toplantısı ile 'ABD İşgaline Ortak Olma' kampanyası başlatıldı. Kampanya, Ekim ayında Londra'da yapılan Avrupa Sosyal Forumu'nda alınan karar doğrultusunda, tüm dünya ile aynı anda, Irak'taki işgale karşı yapılacak bir gösteri ile son bulacak.

Basın toplantısına İstanbul

bul Eczacı Odası'ndan Yusuf Telli, Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu'ndan Sami Evren, Kristal İş Sendikası'ndan Zafer Aydın, TMMOB'den Tayfun Mater, SODEV'den Erol Kızılelma, Doğu Konferansı Girişimi'nden Kenan Çamurcu, İnsan Hakları ve Hürriyetleri Vakfı'ndan Osman Atalay, Mazlum-Der'den Mustafa Ercan, Greenpeace'den Banu Dökmecibaşı, TÜKODER'den Tayfun Sever, Hava-İş sendikası'ndan Atıl Ayçin ve İnsan Hakları Derneği'nden Veysel Atalay katıldı.

Çerkezköy'de BAK toplantısı

25 Aralık Çarşamba günü, DİSK Tekstil İş Sendikası Lokali'nde, İstanbul'dan konuşmacı olarak Bülent Aydın'ın katıldığı bir toplantı yapıldı. Toplantıda, kampanyayı tanıtan belgeler hazırlanıp dağıtılması, herkesin katılabileceği etkinlikler düzenlenmesi, 19 Mart'taki eylem için otobüs tutulması, toplantılar düzenlenmesi, kampanyaya katılımın genişletilmesi konuşuldu.

Adapazarı'nda 19 Mart kampanyası

Adapazarı'nda toplantı yapıldı. Ayrıca Mazlum-Der'den katılımcılar da vardı. İlk olarak Küresel Barış ve Adalet Koalisyonu'nun ne zaman, hangi temeller üzerinde kurulduğu, ve 19 Mart kampanyası üzerine konuşuldu. Tek konulu kampanya yapmak, bireylere dayanmak gibi ilkeler üzerine tartışıldı. Toplantıya İzmit Küresel BAK aktivistleri de katıldılar ve kendi okullarındaki deneyimi anlattılar. Adapazarı'nda her hafta Çarşamba günleri düzenli toplantılar yapılacak, bir mail grubu oluşturulacak, Şubat ayında büyük bir toplantı yapılacak, Adapazarı'ndaki kitle örgütleri ve sivil toplum kuruluşları ile konuşulup kampanya genişletilmeye çalışılacak, okulda stand açılması için uğraşılacak.

Gaziosmanpaşa'da işgal karşıtı toplantı

8 Ocak cumartesi günü Gaziosmanpaşa Eğitim-Sen'de, Irak'ta İşgale Son başlıklı bir toplantı yapıldı.

Roni Margulies'in konuşmacı olduğu toplantıda genel politik gündemin ardından, kampanya çerçevesinde GOP'ta neler yapılabileceği konuşuldu. Bu hafta içinde bir ev toplantısı yapılacak ve gelecek hafta sonu Karayolları mahallesinde bildiri dağıtılacak.

Küresel BAK'a insan hakları ödülü

Küresel Barış ve Adalet Koalisyonu'na Mazlum Der tarafından, kurumsal düzeyde yılın insan hakları ödülü verildi. Ödülü, Küresel Barış ve Adalet Koalisyonu adına Tayfun Mater aldı. Tayfun Mater ödülü aldıktan sonra yaptığı konuşmada, teşekkür ettikten sonra, tüm savaş karşıtlarını 19 Mart 2005'te bütün dünya ile birlikte sokağa çıkmaya davet etti.

sosyalist işçi ne savunuyor?

Aşağıdan sosyalizm

-Kapitalist toplumda tüm zenginliklerin yaratıcısı işçi sınıfıdır. Yeni bir toplum, işçi sınıfının üretim araçlarına kolektif olarak el koyup üretimi ve dağıtımı kontrol etmesiyle mümkündür.

Reform değil, devrim

-İçinde yaşadığımız sistem reformlarla köklü bir şekilde değiştirilemez, düzeltilemez.

-Bu düzenin kurumları işçi sınıfı tarafından ele geçirilip kullanılamaz. Kapitalist devletin tüm kurumları işçi sınıfına karşı sermaye sahiplerini, egemen sınıfı korumak için oluşturulmuştur.

-İşçi sınıfına, işçi konseylerinin ve işçi milislerinin üzerinde yükselen tamamen farklı bir devlet gereklidir.

-Bu sistemi sadece işçi sınıfının yığımsal eylemi devirebilir.

-Sosyalizm için mücadele dünya çapında bir mücadelenin parçasıdır. Sosyalistler başka ülkelerin işçileri ile daima dayanışma içindedir.

-Sosyalistler kadınların tam bir sosyal, ekonomik ve politik eşitliğini savunur.

-Sosyalistler insanların cinsel tercihlerinden dolayı aşağılanmalarına ve baskı altına alınmalarına karşı çıkarlar.

Enternasyonalizm

-Sosyalistler, bir ülkenin işçilerinin diğer ülkelerin işçileri ile karşı karşıya gelmesine neden olan her şeye karşı çıkarlar.

-Sosyalistler ırkçılığa ve emperya-lizme karşıdır. Bütün halkların kendi kaderlerini tayin hakkını savunurlar.

-Sosyalistler bütün haklı ulus kurtuluş hareketlerini desteklerler.

-Rusya deneyi göstermiştir ki, sosyalizm tek bir ülkede izole olarak yaşayamaz. Rusya, Çin, Doğu Avrupa ve Küba sosyalist değil, devlet kapitalistidir.

-Sosyalistler bu ülkelerde işçi sınıfının iktidardaki bürokratik egemen sınıfa karşı mücadelesini destekler.

Devrimci parti

-Sosyalizmin gerçekleştirilmesi için, işçi sınıfının en militan, en mücadeleci kesimi devrimci sosyalist bir partide örgütlenmelidir. Böylesi bir parti işçi sınıfının yığımsal örgütleri ve hareketi içindeki çalışma ile inşa edilebilir.

-Sosyalistler pratik içinde diğer işçilere reformizmin işçi sınıfının çıkarlarına aykırı olduğunu kanıtlanmalıdır.

-Bu fikirlere katılan herkesi devrimci bir sosyalist işçi partisinin inşası çalışmasına omuz vermeye çağırıyoruz.

FİLM GÖSTERİSİ

potemkin zırhlısı

1905 Devrimi'nin 100. yıldönümünde ünlü yapımcı Sergei Eisenstein'in filminin gösterim ve gösteri önce Doğan Tarkan 1905 Devrimi üzerine konuşması

29 Ocak, 2005, Cumartesi

Saat: 16.00

İstiklal Caddesi, Büyükparmakapı Sokak, No: 8, Kat 4, Beyoğlu

0212 - 244 39 05

DEVRİMCİ SOSYALİST İŞÇİ PARTİSİ

Uluslararası Sosyalizm Hareketi ile, dünya küreselleşme karşıtlarıyla, anti-kapitalistlerle, savaş karşıtlarıyla ilişki kurmak istiyorsanız

Hertürlü bilgi için: 0536 - 335 10 19

- Beyoğlu: 0536 - 259 73 64 ● Kadıköy: 0536 - 637 81 99 ● Ankara: 0535 - 514 11 73 ● İzmir: 0537 - 624 49 08
- Akhisar: 0544 - 327 04 45 ● Aydın: 0544 - 235 32 81 ● Balıkesir: 0555 - 398 86 45 ● Bursa: 0535 - 422 39 65
- Denizli: 0543 - 476 27 88 ● Karabük: 0533 - 772 54 93 ● Kocaeli: 0537 - 940 58 95 ● Marmaris: 0535 - 788 04 98
- Yalova: 0544 - 646 36 01

19 Mart'ta dünyanın tüm sokaklarında

"Irak'ta işgale son!"

2004 yılının Eylül ayında dünya savaş karşıtları Beyrut'taydı. ABD'nin insanlık dışı uygulamalarına, Irak'ta devam eden işgale karşı küresel bir eylem örgütlenme ihtiyacı Beyrut toplantısında dile getirildi.

Yine 2004 yılının Ekim ayında Avrupa Sosyal Forumu'nda bir araya gelen binlerce antikapitalist Bush'un meydan okumalarına küresel bir eylemle yanıt verme kararını aldı.

19 Mart 2005! Yani Bush'un Irak işgalini başlatma emrini vermesinin ikinci yıldönümü.

Bir çok ülkede savaş karşıtları, 19 Mart'a hazırlanıyor.

19 Mart küresel bir eylem günü olacak.

ABD'de, İngiltere'de, Almanya'da, Avusturya'da,

Avustralya'da, Kanada'da ve bir çok ülkede savaş karşıtları 19-20 Mart'ta sokaklara çıkacak.

Binlerce, yüzbinlerce insan Irak halkının yanında olduğunu, ABD'nin Irak işgaline derhal son vermesi gerektiğini haykırarak.

Türkiye'de de Küresel Barış ve Adalet Koalisyonu (Küresel BAK) iki ay önce 19 Mart kampanyasını başlattı.

BAK'ın 19 Mart kampanyasına destek verelim. Kampanyayı inşa edelim. Tüm savaş karşıtlarını, savaşa şu ya da bu nedenle öfke duyan tüm muhalefeti ve bireyleri bir araya getirelim.

Aşağıda BAK'ın 19 Mart bildirisi yer alıyor. Bu bildirden binlerce ama onbinlerce dağıtalım:

"19 MART'TA SOKAKLARDAYIZ İSGALE HAYIR!
110 bin sivil Iraklıyı öldürdüler...
110 bin...Dile kolay...
110 bin...Sanki basit bir istatistik...
110 bin insan..."

Bush saldırı emrini vermeden önce okula giden, evi olan, aşık olan, annesi, babası, kardeşi, sevgilisi, kocası, karısı, çocuğu olan 110 bin insan.

Çoğu çocuk 110 bin kişi...
Onlar rakam değil, onlar basit bir istatistik değil!
Onların isimleri vardı:
Merve, Ali, İbrahim...
Onların düşleri vardı..."

Yaşamları vardı, başkaları beğenmeseler de..
Bush emir verdi, ABD ve savaş koalisyonu saldırdı.
Irak günlerce bombalandı.
Irak yakılıp yıkıldı
Iraklılar yok edildi..."

19 Mart Irak işgalinin ikinci yıldönümü
Tüm dünyada, savaş karşıtları sokaklara çıkıyor
110 bin Iraklının basit bir istatistik olmadığını haykırmak için
Savaş suçlarını teşhir etmek için
Onuruyla direnen Irak halkının yanında olduğunu göstermek için
Tüm dünyanın zorbalarına
"ABD'nin işgaline ortak olma!" demek için

**Bu kampanyaya siz de katılın
Mahallemizde, işyerimizde, okulumuzda herkesi
19 Mart'ta sokaklara çağıralım**

Ellerimizi ve seslerimizi birleştirirsek, yeni Felluceleri, yeni işgalleri engelleyebiliriz ABD'yi durdurabiliriz..."

